

Bladet Prosa

De It-professionelles fagblad · 9 · September · 2007

Lene bøjer sig for PROSA

Nu ændres
sikkerhedsgodkendelsen
af it-folk

**Masser af
efteruddannelse
og bordfodbold**

Besøg hos softwareudviklere,
der har det sjovt på jobbet

Tal, så folk lytter!

Danmark kortlægges af OpenStreetMap

PROSA

It-arbejdsmarkedet bliver globalt

Det er ikke noget nyt, at arbejdsmarkedet bliver globalt. Men det kommer ind over os med stadig større kraft. En lang række af de opgaver, som it-folk løser i Danmark, kunne sagtens løses et andet sted i verden. Dette stiller krav til os som faglig organisation – vi har behov for at være med i en organisering, som kan håndtere de globale aspekter af et it-arbejdsmarked. I multinationale virksomheder har dette længe været en realitet. Opgaverne løses der, hvor der er kompetencer og ressourcer til rådighed, og hvor lønningerne er mest attraktive for arbejdsgiver. De største it-service virksomheder, IBM, EDS, EDS, Tata og Accenture, har længe arbejdet med en global strategi for at skabe så konkurrencedygtige priser som muligt til deres kunder.

En lang række af de opgaver, som it-folk løser i Danmark, kunne sagtens løses et andet sted i verden. Dette stiller krav til os som faglig organisation...

Brændte fingre

Vi er nu nået til en mere moden fase omkring it-globalisering. Den tid er slut, hvor man troede, at alle it-ydelser bare kunne leveres fra fx. Indien. Der er efterhånden mange kunder, som har brændt fingrene på sådanne forsøg. Leverancer med globale leverandører indeholder en stærk lokal enhed nær kunden med projektstyring, forretningsviden og kvalitetssikring og forståelse for, hvordan de kulturelle forskelle kan påvirke globale leverancer. Der vil fortsat være it-jobs i Danmark; men disse vil fremover i stigende grad kræve nye og spændende globale kompetencer.

Søger internationalt samarbejde

Det stiller krav om øget internationalt samarbejde mellem de faglige organisationer verden over. PROSA har derfor søgt om medlemskab i UNI Global Union. Denne organisation er et samarbejde mellem faglige organisationer kloden over med i alt 15 mio. medlemmer. UNI har en sektororganisation kaldet IBITS, der som en del af sit arbejdsområde har it. Gennem IBITS kan vi få et konkret samarbejde med faglige organisationer i udlandet – og der igennem mulighed for at skaffe vores medlemmer lokal hjælp i udlandet. IBITS arbejder også på at organisere de ansatte i store multinationale virksomheder på globalt plan. PROSA deltog i juni i et møde for IBM-ansatte fra hele verden i Paris. Vi har en forventning om, at der kan skabes internationalt samarbejde til gavn for PROSAs medlemmer på mange flere områder.

Peter Ussing, formand

PROSAbladet · 9 2007
37. årgang

Adresse:

Ahlefeldtsgade 16, 1359 Kbh. K.
Tlf. 33 36 41 41, fax 33 91 90 44
PROSAbladets postgiro: 6 58 08 90,
e-mail: prosabladet@prosa.dk

Ansvarshavende redaktør:

Per Henriksen
per@prosa.dk

Redaktionel medarbejder:

Jeanette Grøn Nielsen
jgn@prosa.dk

Udgivelsesdato og deadline:

Udkommer en gang hver måned,
undtagen juli måned.
Næste gang 24. - 26. oktober
Deadline for artikler: 8. oktober
Læserbreve: 15. oktober

Debatindlæg:

PROSAbladet modtager meget gerne artikler, læserbreve, debatindlæg og kommentarer fra medlemmerne. Indlæggen sendes til redaktion@prosa.dk eller tht@prosa.dk. Indlæggen vil blive redigeret efter retningslinjer vedtaget af redaktionen. Disse retningslinjer kan læses på www.prosa.dk/prosabladet

Redaktionsudvalg:

Jesper Gødvad ØST Formand,
Thomas Diemar STAT,
Thomas Hedberg ØST,
Nicolai Lundgaard VEST,
Frank Lerholdt ØST,
Bjørn West ØST

Artikler:

Synspunkter, der fremføres i signerede artikler, er ikke nødvendigvis dækkende for redaktionens opfattelse. Rubrikken „Synspunkt“ stilles til rådighed for Hovedbestyrelsen

Annoncer:

DG Media a/s
Telefon: 70 27 11 55
E-mail: epost@dgmedia.dk
Deadline for næste nummer:
Den 12. oktober

Teknisk produktion:

Layout og sats: Palle Skramso, PROSA
Tryk: KLS Grafisk Hus

Illustrationer:

Forsiden: Illustration
Hvis ikke andet er angivet, PROSAarkiv

Oplag:

Oplag 12.000

Papir og produktion er godkendt til
Nordisk Miljømærkning

Kontakt PROSA:

For kontakt til PROSA, se navne og adresser på bladets næstsidste side.

– Vi taler meget om mavefornemmelse hos os. Man kan godt have overskredet ti deadlines, men alligevel have en fornemmelse af, at det nok skal gå.

Morten Ditmer, ditmer a/s

Sejr i Arbejdsretten giver flere penge i lønningsposen

Værsgo – ordet er dit

Ildsjæl på sporet af et datamuseum

FAGLIGT

2 klokkeklare afgørelser til fordel for PROSA/SAS • 8

Det tog to år, men nu ånder de lettede op på SAS og CSC: Sejr i Arbejdsretten betyder op til 10.000 kr. mere om måneden for nogle medlemmer - og kortere arbejdstid for alle.

IT-POLITIK

Justitsministeriet bøjer sig • 4

Efter syv måneders pres fra PROSA sker der nu noget: Justitsministeriet ændrer proceduren for it-folks sikkerhedsgodkendelse. Det betyder, at chefen ikke længere kigger med, når det fx. handler om din seksualorientering, privatøkonomi eller venner.

Åbner EU bagdøren for softwarepatenter? • 19

Der er forslag om et fælles patentsystem i EU, så man kun skal søge ét sted. Men er det første skridt på vejen til et patentsystem som i USA, hvor man via kreativ jura kan få patenter på software?

TEKNOLOGI

OpenStreetMap kortlægger Danmark gratis • 12

Hvorfor betale Kort- og Matrikelstyrelsen en lille million for kortdata, når man selv kan lave dem? Danmark er i fuld gang ved at blive kortlagt af OpenStreetMap.

TEKNOLOGI

Visual Studio 2008 – kodenavn Orcas • 15

Nu kan man udvikle applikationer på .NET 2.0, 3.0 og 3.5 og lave alt lige fra webudvikling i ASP.NET og AJAX, windowsudvikling i WinForms og Windows Presentation Foundation til udvikling til Office samt mobiludvikling.

Nyt datamuseum på vej • 26

Der er store forventninger til en græsmark i Ballerup: Her skulle gerne stå opført et helt nyt og innovativt datamuseum indenfor tre år! Ildsjælen bag fortæller om bestræbelserne.

GENERELT

Tal, så folk lytter • 20

Hvordan får du folk til at lytte, når du åbner munden? Læs trickene og hør, hvorfor it-folk har et godt udgangspunkt for at blive gode formidlere, når kommunikationsrådgiver Pernille Steensbech Lemeé giver sin vurdering.

Kok, bordfodbold og agile metoder • 22

Man går langt hos softwareudviklingsfirmaet ditmer a/s i Århus for, at det er sjovt og udviklende at arbejde. Det sørger bl.a. obligatorisk efteruddannelse, seminarer, fysioterapeut og masser af fleksibilitet for.

Seniorjob • 35

Fra årsskiftet får ledige ret til seniorjob – a-kassen orienterer nærmere om, hvordan det foregår.

Justitsministeriet bøjer sig

Efter kritik fra PROSA har justitsministeriet ændret procedure. Nu får chefer til teleansatte ikke længere adgang til private oplysninger om gæld, partnere, udlandsrejser og homoseksualitet.

Af Pia Bertelsen, journalist

Skal din chef kende til din skilsmisse? Eller skal han vide, hvem du er venner med? Hvor du rejser hen? Og om du har gæld? Nej, det er da dit privatliv. Men for mange it-ansatte, som skal hjælpe PET med overvågning af terrorismistænkte, har det været virkelighed. De skulle nemlig sikkerhedsgodkendes, og proceduren var, at de følsomme oplysninger blev givet videre til cheferne. Men det er i strid med menneskerettighederne, vurderer jurist Charlotte Bagge.

Pres fra PROSA

Efter lang tids pres fra PROSA ændrer Justitsministeriet nu procedure. Arbejdsgiveren får ikke længere de følsomme oplysninger om privatøkonomi, seksualorientering, venner og udlandsrejser, fortæller justitsministeriet til PROSA. Ministeriet siger samtidigt, at de har pålagt PET at ringe rundt til virksomhedernes sikkerhedsansvarlige og fortælle dem, at proceduren er på trapperne. Dette sker for at de skal vide, at man kan vente med sikkerhedsgodkendelser, som ikke har direkte hastende karakter. Justitsministeriet kan dog ikke oplyse, hvornår de nye skemaer er klar fra trykkeriet.

Kritik i lang tid

PROSA har i lang tid kritiseret fremgangsmåden til PET, Datatilsynet, Justitsministeriet og Folketingets retsudvalg, og til sidst bad PROSA Ombudsmanden om at kigge på sagen. Baggrunden er, at justitsminister Lene Espersen som opfølgning

på terrorlovgivningen har udsendt en såkaldt logningsbekendtgørelse. Den siger, at telemedarbejdere, som skal levere data til PET for landets 150 tele- og internetudbydere, skal godkendes på allerhøjste niveau, nemlig yderst hemmeligt. Faglig sekretær i PROSA, Hanne Lykke Jespersen, er forarget over forløbet.

– Godt at proceduren endelig bliver lavet om. Justitsministeren har haft en hovski-snovksi holdning til problemet, som rammer mange it-ansatte. Ministeriet

har været alt for længe om at ændre på reglerne, som har været i strid med menneskerettighederne. Det er skræmmende, at de mennesker som er ansat til at gennemtænke min retssikkerhed, har været så skødesløse, siger den faglige sekretær.

Ændringen får også betydning for alle de andre privatansatte medlemmer, som skal sikkerhedsgodkendes, fx. fordi de leverer systemer til politiet, idet den nye procedure indføres for alle sikkerhedsgodkendelser i forhold til private arbejdsgivere.

PROSA har været efter hende siden foråret – nu har Justitsministeren måtte bøje sig og ændre sikkerhedsgodkendelsen af it-folk.

Tilmeld dig Jobagent på Version2job og få besked når et it-job matcher dine ønsker

version2job.dk

Lige nu mere end 100 af de gode it-job

Sagen ruller da et medlem kontakter PROSA...

24. februar 2007: Et medlem henvender sig til PROSA

Han er utryk ved den sikkerhedsprocedure, som han skal igennem, hvis han fortsat skal kunne bestride sit job. Hans arbejdsgiver skal nemlig, som et led i den nye terropakke, levere oplysninger til PET. Men arbejdsgiveren skal se de stærkt personlige oplysninger, som medlemmet skal levere til PET. PROSA undersøger sagen og finder ud af, at problemet er helt generelt.

19. marts 2007: PET får et brev

Efter flere gange at have talt med PET, skriver PROSA et brev om det betænkelige i den procedure, PET har valgt. Ud over at private oplysninger gives til arbejdsgiveren, er PROSA også betænkelig ved, at PET helt overlader det til arbejdsgiveren at vurdere, hvor mange medarbejdere, der skal sikkerhedsgodkendes.

17. april 2007: Folketingets retsudvalg kontaktes

PROSA har intet hørt fra PET, og henvender sig til Folketingets retsudvalg.

25. april 2007: PET svarer

De påstår, at det er helt nødvendigt, at arbejdsgiveren får de følsomme personlige oplysninger om medarbejderen.

15. maj 2007: Pressen fortæller historien

P1 Orientering kører et indslag om emnet. Ekspert, Charlotte Bagger, mener, at fremgangsmåden er i strid med menneskeretighederne. Hverken Justitsministeren eller PET ønsker at deltage i udsendelsen, men justitsministeren udtaler, blandt andet, til P1.

Jeg lægger stor vægt på, at der bliver kigget nærmere på denne procedure, og jeg ved, at PET for tiden er ved at revidere procedurerne for sikkerhedsgodkendelse, og at de indvendinger, som PROSA er kommet med, vil indgå i overvejelserne herom.

Jeg lægger vægt på, at der hurtigt kommer en afklaring af spørgsmålet.

Altså en indrømmelse af, at der må gøres noget og et løfte om en hurtig afklaring. Herefter skriver flere medier om sagen.

12. juni 2007: §20-spørgsmål

Line Barfod stiller §20- spørgsmål til Justitsministeren om sagen, og ministeren svarer politikerne et par dage senere. Der spørges blandt andet om ministeren vil standse sikkerhedsgodkendelserne, indtil der er en acceptabel procedure. Ministeren svarer til Line Barfod, at hun ikke vil standse sikkerhedsgodkendelserne.

18. juni 2007: PROSA inddrager Ombudsmanden

Ombudsmanden skal vurdere, om Justitsministeren har levet op til sit ansvar om, at sikre en ordentlig procedure for

sikkerhedsgodkendelse. Og om det er acceptabelt at fortsætte med den uretmæssige fremgangsmåde, i stedet for at sætte sikkerhedsgodkendelserne i bero, mens sagen overvejes.

27. juni 2007: Ombudsmanden kontakter Justitsministeren

Ombudsmanden mener, at ministeren skal svare på spørgsmålet til PROSA og beder hende om at svare PROSA med kopi til ombudsmanden.

3. juli 2007: Justitsministeren trækker tiden ud

Justitsministeren vil først svare PROSA sidst i august. Det er underligt, at det skal tage så lang tid, fordi ministeren blot skal svare på det samme spørgsmål, som hun allerede har svaret på i §20-spørgsmålet.

5. september 2007: PROSA rykker Justitsministeriet

Ministeriet oplyser, at det ER besluttet, at proceduren ændres. Medarbejderne skal ikke længere levere oplysninger til arbejdsgiveren, men sende dem direkte til PET.

Hurtigt internet.

Her, der og
alle vegne.

Mobilt Bredbånd fra 3:

Prøv Mobilt Bredbånd en måned uden beregning.*

Ring 70 313 300

Stik USB modemmet i din bærbare og få helt op til 3,0 Mbit/s - dér, hvor det lige passer dig.

Instant Business

*Gælder CVR-registrerede virksomheder og ved oprettelse af Mobilt Bredbånd 1,5 eller 3,0.

Bindingsperiode i 18 md. I prøveperioden vil forbrug, der ikke er inkluderet i det abonnement du har valgt samt forbrug i udlandet, blive faktureret jvf. de respektive abonnementsvilkår.

Ken Kristensen, Bjørn Vitoft og Jørn Kristensen fra CSC kan mærke sejren i Arbejdsretten på lønsedlen. Foto: Lizette Kabré.

2 klokkeklare afgørelser til fordel for PROSA/SAS

10.000 kr. mere om måneden og kortere arbejdstid! Det er resultatet for nogle PROSA-medlemmer efter, at PROSA/SAS netop har afsluttet to arbejdsretssager om, at medlemmerne skal være på PROSA/SAS overenskomst.

Af Eva Christensen, faglig sekretær

Medlemmerne kan konkret mærke de to sejre ved at få op til 10.000 kr. mere om måneden, alle får en kortere arbejdstid samt andre goder. I begge sager måtte arbejdsgiverne erkende, at de ikke havde ret til at undlade at placere medlemmerne ind på PROSA overenskomsten. Selv om det er klokkeklare sager, har de desværre

været længe undervejs. PROSA/SAS bestyrelsen er dog meget tilfreds med resultatet. Det har kostet års arbejde, men har altså, alene på grund af udholdenhed – også fra medlemmerne – endeligt også givet resultat. For medlemmerne er et godt resultat selvfølgelig særligt tilfredsstillende. At sagerne er længe undervejs

er en stor belastning for den enkelte, for der opstår selvfølgelig megen usikkerhed undervejs. Hvad vil der ske? Vil det lykkes eller vil arbejdsgiverne komme med repressalier mod den enkelte ansatte, fordi fagforeningen fører en sag? Sidstnævnte er dog ikke sket, selvom HR funktionerne i begge sager har udstedt forskellige mere

eller mindre direkte og indirekte trusler om 'repressalier'.

Nogle får 300.000 kr.

PROSA/SAS, og ikke mindst PROSA som landsforening, er glad for, at medlemmerne har holdt ud. Hvis vi ikke hver gang forsvarer vores ret til at få medlemmerne indplaceret på vores overenskomst, vil overenskomsten i længden blive undermineret og være uden reel værdi. For alle omfattede medlemmer vil der nu blive tale

For alle omfattede medlemmer vil der nu blive tale om en stor efterbetaling for de måneder, hvor de ikke har været indplaceret på overenskomsterne. Efterbetalingen har været fra 50.000 kr. til mere end 300.000 kr.

om en stor efterbetaling for de måneder, hvor de ikke har været indplaceret på overenskomsterne. Efterbetalingen har været fra 50.000 kr. til mere end 300.000 kr. Dertil kommer (proces)renter af beløbet. Arbejdsgiveren må således ikke få økonomisk gevinst ud af at indplacere ansatte forkert eller på den forkerte overenskomst.

SAS sagen

Vi vandt i august en arbejdsretssag mod SAS om indplacering af et medlem samt fastholdelse af, at et andet af vore medlemmer skulle indplaceres på vores overenskomst. SAS mente pludseligt ikke længere, at de pågældende it-folk udførte it-arbejde og SAS havde i forbindelse med salget af SAS it-datterselskab Scandinavian IT Group (SIG) til CSC vedtaget en it-politik, der betød, at SAS ikke længere skulle have konkrete it-ansatte i SAS koncernen. Dette uagtet at der stadig findes en pæn portion it-folk i SAS, og at disse laver nøjagtigt de samme it-opgaver for SAS som før salget af SIG. Det er en meget KLAR afgørelse

til vores fordel og uden nogen former for forbehold. Afgørelsen viser, at det er den enkeltes medarbejders konkrete arbejde, der skal afgøre om vedkommende hører ind under en it-overenskomst og ikke it-politiker, hensigter eller lignende, der skal afgøre indplaceringer. SAS blev idømt en bod på 140.000 for det klare brud på PROSA/SAS overenskomsten og for at placere it-ansatte på en væsentligt ringere overenskomst i SAS.

Afgørelsen er, udover at stoppe SAS fra

gradvist at underminere vores dækningsområde i SAS, også principiel for hele definitionen af it-området. Supportarbejde er it-arbejde. Nu går arbejdet videre i SAS med at få sikret de rigtige overenskomstforhold for flere medlemmer. Men vi regner med, at det nu går betydeligt bedre – og SAS har da også meldt ud i pressen, at de vil overholde dommen til punkt og prikke.

CSC sagen

I forbindelse med CSCs insourcing af en del af TDC i 2005 valgte CSC formelt at indplacere de tidligere TDC-ansatte it-medarbejdere i et juridisk andet selskab, end hvor de reelt arbejdede. Medarbejderne blev fysisk placeret på Engvej sammen med de øvrige ansatte i CSC Airline Solutions A/S, men fik en betydeligt lavere løn. Ved indplaceringen påstod CSC, at de nye medarbejdere fra TDC kun skulle lave arbejde for TDC. Men gruppen blev meget hurtigt sat til at passe andre kunder end TDC og snart var det ikke til at se forskel på, hvor den enkelte kom fra – undtagen

på lønsedlen. PROSA/SAS rejste øjeblikkeligt sagen overfor CSC Airline Solutions A/S, da de tidligere TDC'ere meldte sig ind i PROSA – og fik lovning på at det skulle CSC snarest finde en løsning på. Det skete dog aldrig. Efter utallige henvendelser fra PROSA meddelte CSC, at det blev for dyrt at indplacere TDC'erene på PROSA/SAS skalaen. Det kunne godt være, at PROSA havde ret med hensyn til, hvor de ansatte burde indplaceres, men CSC havde lavet en 'business case', som hvilede på et andet økonomisk grundlag, og det måtte CSC forholde sig til. Så anlagde PROSA/SAS en arbejdsretssag.

Klart brud

Dansk Arbejdsgiverforenings advokat måtte give os ret i, at det var et klart overenskomstbrud, hvis ikke de pågældende blev indplaceret på PROSA/SAS overenskomsten. Man anbefalede derfor CSC at indgå et forlig med PROSA. Forliget, som også indeholder en opmandskendelse på selve indplaceringen, betyder, at fire erfarne og højt kvalificerede medlemmer konkret blev indplaceret i forhold til de øvrige ansatte i CSC Airline Solutions, baseret på deres anciennitet og erfaring og ikke som ønsket af CSC, som en slags 'nybegyndere' eller b-ansatte. De pågældende medarbejdere skal have tilbagebetaling af den manglende lønregulering fra og med 1/7 2005. Det betyder, at det også her er slået fast med syvtommer søm – og nu overfor CSC – at arbejdsgiverne ikke kan omgå overenskomster på denne måde. Resten af de tidligere TDC-ansatte PROSA/SAS medlemmer skal nu indplaceres tilsvarende og PROSA/SAS venter derfor på, at CSC gør dette uden yderligere 'palaver'. Moralen må være – i hvert fald hvad de konkrete TDC-medlemmer angår – at det er godt, at der findes foreninger, der vil slås for foreningernes virke og dækningsområde og deres enkelte medlemmers rettigheder – uanset hvor længe disse har været medlem eller uanset hvor ringe en overenskomst, man tidligere måtte have været dækket af.

Udvikling

” Masteruddannelserne er typisk udbudt som kombination af fjernstudie og weekendseminarer, hvilket gør, at den typiske studerende tager uddannelsen sideløbende med sit arbejde.

Fra datamatiker til master i it

Normalt kræver det en bachelor, men nu kan datamatikere skyde genvej og blive optaget på en masteruddannelse i it.

Af Michael Tøttrup, faglig konsulent.

It-Vest, der er et samarbejde mellem Syddansk-, Ålborg- og Århus Universitet – herunder Handelshøjskolen i Århus – udbyder masteruddannelsen i it med tre specialiseringer, softwarekonstruktion, organisation og interaktionsdesign & multimedier. Hvis man som datamatiker har en ambition om at gå i gang med en sådan masteruddannelse, er vejen normalt lidt lang, da det kræver en bachelor- eller diplomuddannelse. En diplomuddannelse svarer til et års fuldtidsstudie, som typisk er fordelt over to år på deltid.

Brobygningsforløb

It-Vest har nu designet et brobygningsforløb på 30 ECTS point, hvilket svarer til 1/2 års fuldtidsstudie eller 1 – 1 1/2 års deltidstudie til hver af de tre specialiseringer. Dette gør, at datamatikere efterfølgende kan starte direkte på en masteruddannelse. Ønsker man som datamatiker fx. at starte på masteruddannelsen i software-

konstruktion, skal man først gennemføre to moduler fra diplomuddannelsen i softwarekonstruktion: Programmering af store objekt-orienterede systemer og Formelle modeller for programmering. Herefter kan man gå direkte i gang med masteruddannelsen. Masteruddannelser-

ne er typisk udbudt som kombination af fjernstudie og weekendseminarer, hvilket gør, at den typiske studerende tager uddannelsen sideløbende med sit arbejde. Du kan læse mere om masteruddannelsen og de nye muligheder for datamatikere på www.itev.dk

Faktaboks:

Fuldtidsuddannelser	Deltidsuddannelser
KVU, f.eks. datamatiker	VVU, datanom
Bachelor	Diplom
Kandidat	Master

Master i It for datamatiker v/IT-Vest

Brobygningsforløb	Masteruddannelse	
Brobygning til specialisering 30 ECTS	Fagpakke inden for specialisering 15 ECTS	Fagpakke inden for specialisering 15 ECTS
	Valgfri fagpakke 15 ECTS	Master-projekt 15 ECTS

Kursusprogram efterår 2007

1

Struktureret Test 24. - 26. september

Kurset tager udgangspunkt i det arbejde, du som tester har brug for som basis viden. Kurset behandler emner som testplaner, V-model med testfaser og tidlige test, testtyper og testteknikker. På kurset lærer du at designe test-cases og anvende risikobaseret test samt definere afslutningskriterier for testen.

2

Test Management 22. - 23. oktober

Kurset tager udgangspunkt i en aktiv Test Management rolle fra dag 1 i et projekt-forløb. Du vil arbejde med at definere en teststrategi, planlægge et opstartsseminar og få et værktøj til at estimere den nødvendige indsats. Du vil også høre om den agile metode Scrum, som kan anvendes til at øge fremdriften i din testgruppe.

3

Agile Metoder 30. - 31. oktober

Gennemgang af agile metoder, teknikker, værktøj og koncepter. Herunder også testdrevet udvikling, udforskende test, værktøjer til unittest og accepttest - FitNesse. De Agile metoder kan både bruges til udvikling og forvaltning.

4

Test Automatisering 07. - 08. november

Kurset handler om, hvad der skal til for at testautomatisering kan lykkes. Hvilke teknikker findes der ved testautomatisering, hvilke faldgruber bør undgås, og hvordan udgifterne til vedligeholdelse af automatiseringen kan minimeres.

5

Konference "Softwaretest - når det er bedst" 15. - 16. november

Teknologisk Institut er vært, og du kan blandt andet høre indlæg om Testing Maturity Model og de forbedringer, som Nykredit har opnået i deres arbejde med procesforbedring af softwaretesten. Du kan også høre om ATP's arbejde med at udvikle en testpolitik, og om Danske Banks erfaringer med at sikre opbakning fra hele organisationen til en så omfattende test som bl.a. integration af to irske banker.

6

ISTQB/ISEB Foundation Certificering 19. - 21. november

Har du et ønske om at få papir på dine kvalifikationer inden for test? Hvis ja, er en ISEB certificering det bedste bud inden for IT verdenen pt. Mere end 38.000 mennesker verden rundt er certificeret på ISEB Foundation niveau.

7

Virksomhedskurser

Alle de kurser Softwaretest.dk tilbyder, kan også gennemføres som interne kurser hos virksomheder. Hvis I har mere end 7 deltagere, vil der være en god økonomi i at vælge et virksomhedskursus. Kontakt Softwaretest.dk og få en snak om mulighederne.

Tilmelding og yderligere information se www.softwaretest.dk

Poul Staal Vinje og Klaus Olsen er specialister inden for test og kvalitetssikring af software. De har begge etableret sig som anerkendte konsulenter inden for dette speciale og tilbyder i denne sammenhæng korte effektive kurser på udvalgte områder.

Det er også muligt at få specielt tilpassede workshops for virksomheder, hvor der tages udgangspunkt i de konkrete projekters specielle behov. Disse kurser kaldes "Just-in-time" og afholdes typisk lige inden projekt start, eller som led i projektgennemførelsen, hvor resultatet fra workshoppen kan bruges videre frem i det konkrete projekt.

OpenStreetMap kortlægger Danmark gratis

Det koster næsten en million om året at få adgang til Kort- og Matrikelstyrelsens kortdata. Men der er et gratis alternativ: På fire år er Danmark godt i gang med at blive dækket af OpenStreetMap – som man selv kan uploade til med GPS.

Niels Elgaard Larsen, programmør

OpenStreetMap (www.openstreetmap.org) er et projekt, der skaber og præsenterer frie geografiske data, som fx. vejkort. Licensen er Creative Commons Attribution-ShareAlike 2.0. Det betyder, at man kan bruge kortdata som man vil, bare man giver kredit til dem, der har bidraget til kortet og lader andre bruge ens ændringer på samme vilkår. Det vil sige, at OpenStreetMap stort set fungerer på samme måde, som vi kender det fra fx. Wikipedia. Mange brugere tilføjer små bidder af data og retter i eksisterende data og skaber tilsammen et brugbart værk, der gerne skulle ende med at være nogenlunde komplet. Men mens Wikipedia er baseret på tekst med simpel mark-up og uploadede billeder, er OpenStreetMap baseret på data fra GPS-modtagere, satellitbilleder og redigeringen og præsentationen er baseret på 2D korttegninger. Der er derfor udviklet software, der tillader brugere at rette direkte i kort.

Borgeres adgang til statens data

Mens Wikipedia er et alternativ til private kommercielle leksika som fx. Gyldendals Encyklopædi og Encyclopedia Britannica, så er OpenStreetMap et alternativ til kortdata, der for en stor del tilhører de enkelte lande i verden. I Danmark er det Kort- og Matrikelstyrelsen, som har ophavsret til de fleste kort (herunder alle søkort, da styrelsen har eneret til fremstilling af

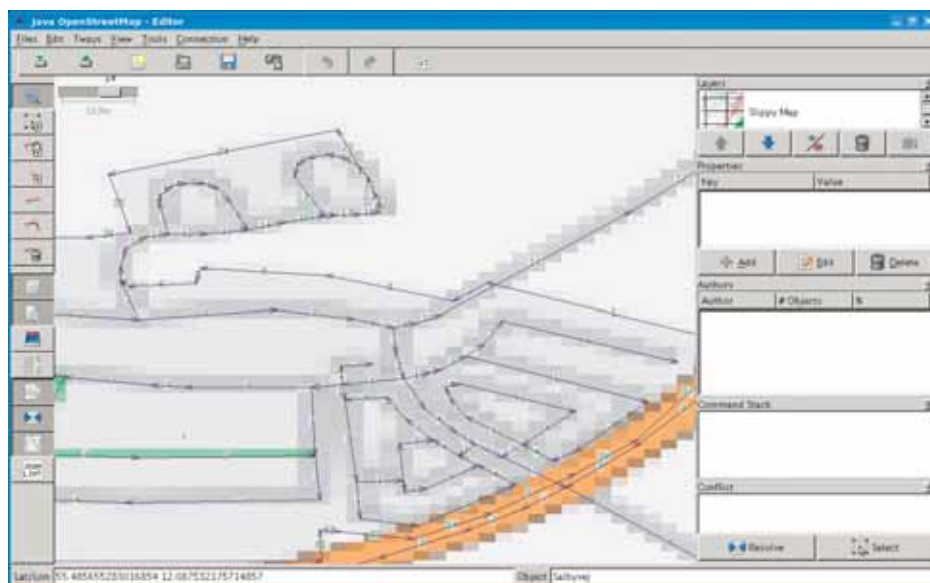
søkort). Ophavsretten til styrelsens kort udløber aldrig. Det koster cirka en million kroner om året at få adgang til kortdata. Nogen lande, fx. USA, lader borgerne få fri adgang til de data, som de gennem århundreder har betalt med deres skattekrone. Det sker ud fra den tankegang, at statens data jo tilhører borgerne. Men der er også et rent økonomisk argument: Ganske vist tjener fx. europæiske lande i første omgang ret godt på at sælge offentligt indsamlede data til private firmaer. Men hvis man giver data fri, skaber det en vækst i samfundet, som giver en langt større indtægt i form af skattebetalinger, besparelse pga. af færre arbejdsløse osv.

Men der hvor borgerne ikke har adgang til de data, som deres eget land indsamler, kan de tage GPS'en i egen hånd.

Hvor kommer data til OpenStreetMap fra?

Data kommer fra stort set alle pålidelige kilder, som ikke er hindret af regler om ophavsret:

- OpenStreetMap brugere, der sporer enkelte veje med en GPS i bil, på cykel eller til fods, uploader data til OpenStreetMap.org og tilføjer vejnavne, vejtyper osv.

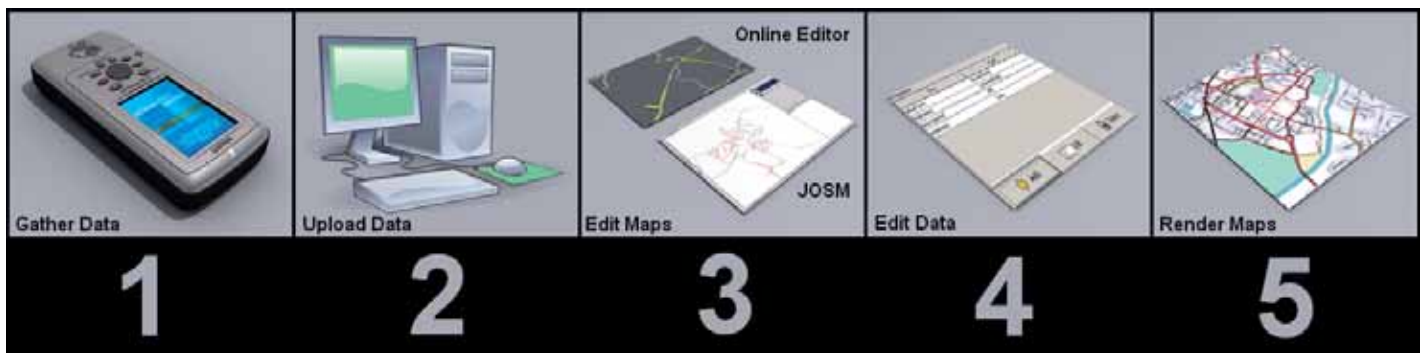

Her ses et udsnit omkring Haslev, vejene består af nummererede segmenter. I den Java-baserede JOSM editor kan man redigere direkte i kortdata, fx. forbinde eller opsplitte veje og sætte vejattributter.

Man kan naturligvis også bruge OpenStreetMap og en tilsluttet GPS til at navigere med. Jeg bruger Maemo-Mapper til min Nokia 770 PDA.

En guide til begyndere med lyst til OpenStreetMap . Creative Commons Attribution-ShareAlike 2.0

- Nogle satellit- og flybilleder har en licens, der tillader, at man markerer veje på dem og uploader dem til OpenStreetMap.
- Offentlige data, hvor det er tilladt at bruge dem (fx. "Topologically Integrated Geographic Encoding and Referencing" data som er i Public Domain og dækker USA)
- Gamle kort, hvor ophavsretten er udløbet, kan bruges som udgangspunkt i mange områder. Men ikke i Danmark, da ophavsretten ikke udløber.
- Bidrag fra virksomheder der har opsamlet vejdata og har en interesse i at få en bedre datakvalitet. Senest har Automotive Navigation Data i juli doneret data for veje i Holland og større veje i Kina og Indien.

Hvis man er en virksomhed som i forvejen har kortdata, men lever af at levere løsninger baseret på disse data og ikke af

sælge dem, kan det være en fordel at gøre dem frie så OpenStreetMap og andre kan bruge og forbedre dem.

Hvad kan OpenStreetMap bruges til?

Google, Krak og mange andre har allerede online kort, som man kan bruge gratis. Men rettighederne til kortene er meget begrænset og formatet er typisk begrænset til bitmaps. Det man får med OpenStreetMap kort er bl.a.:

- man kan kopiere dem. Fx. trykke kort på fødselsdagsinvitationer, bruge dem i Wikipedia-artikler.
- downloade kort til sin PDA og bruge dem med en GPS og programmer som MaemoMapper.
- bruge kortene også til alle kommercielle formål, bare man deler opdaterede kort med andre, hvis man offentliggør dem.
- arbejde med de rå kortdata, hvor man kan operere på vejstrækninger og positioner i stedet for pixels. Fx. til at

beregne afstande, ruter, osv.

- man kan generere kort i de formater, man har brug for, fx. SVG eller PDF.
- man kan selv opdatere kortene.

Et godt eksempel på det er brugen af kort under katastrofer som fx. en Tsunami: <http://www.humanitarian.info/2007/08/12/openstreetmap-and-the-next-disaster-part-1/>.

Man har brug for at opdatere kortet lynhurtigt (fx. med veje og broer, der er væk eller nye interimistiske broer hospitaler), man kan ikke regne med at have en internetforbindelse til maps.google.com, men måske har man en lokal server med et accesspoint, man skal have opdaterede kort på mange PDA'er og kunne printe og opdatere kort i høj opløsning. Og der er ikke tid til at forhandle om rettigheder og penge. OpenStreetMap startede i juli 2004. Her fire år senere er mange større byer og større veje overalt i verden dækket. I Danmark er København næsten komplet, motorveje og nogle hovedveje er med. ➤

► Opbygningen af OpenStreetMap

- Knuder (eng: nodes) er punkter fra fx. et spor fra en GPS. Ikke alle punkter bruges. Hvis der fx. er mange knuder på et lige vejestykke, udvælges den første og sidste.
- Segmenter er knuder forbundet med linier.
- Veje er grupper af segmenter, der danner en polylinie eller et polygon (en rundkørsel er fx. et polygon).
- Tags er (navn,værdi) par, der er knyttet til knuder eller veje. Fx. (navn,"Østerbrogade").

Der er udviklet en del software til OpenStreetMap. Knuder uploades som GPX (GPS Exchange Format, et XML format). Hvis man har en GPS, der ikke bruger GPX, kan man konvertere fra mange formater til GPX med programmet GPSbabel. "Online Editor" er et flash-program, man kan bruge til at rette i kortdata direkte på OpenStreetMap hjemmesiden. "JOSM" er en Java-editor, man kan bruge til at rette i data på sin egen PC, hente data fra OpenStreetMap siden og uploade rettelserne til OpenStreetMap.org. OsmaRender kan generere SVG billeder af kortudsnit styret af en masse options.

Muligheder med OpenMoko

Man kan naturligvis også bruge OpenStreetMap og en tilsluttet GPS til at navigere med. Jeg bruger MaemoMapper til min Nokia 770 PDA. MaemoMapper kan hente OpenStreetMap data online via WiFi eller jeg kan downloade et udvalgt område, inden jeg tager hjemmefra. Hvis jeg så ser en vej, som ikke er med på OpenStreetMap, kan jeg optage et spor, gemme det som GPX og senere uploade det til OpenStreetMap.org. Her i efteråret håber jeg at få fat i en OpenMoko mobiltelefon for den har indbygget GPS og da den kører Linux, er der masser af muligheder for at bruge den med OpenStreetMaps.

JOB

I REGION NORDJYLLAND

REGIONSHUSET

Integrationsmedarbejder

Datafunktionen

Region Nordjylland begyndte i foråret 2007 indførelsen af en elektronisk patient journal (EPJ) på Region Nordjyllands sygehuse. I den forbindelse har vi opbygget en Datafunktion, der varetager opgaverne omkring data og integration. Vi en kollega, der vil hjælpe os med at løfte udfordringer med fokus på Integrationsområdet.

Som integrationsmedarbejder vil du få et både spændende og udfordrende job. Du vil med tiden få ansvar for dine egne integrationsområder, f.eks. integration mellem EPJ og medicinjournal – og vil i et tæt samarbejde med systemejere, leverandører og teamets andre medarbejdere, skulle etablere de små succeser, der tilsammen giver læger, sygeplejersker og andre brugere af vores nye kliniske arbejdsplads en velfungerende elektronisk klinisk arbejdsplads.

Vi forestiller os dig som en erfaren teknisk profil – der har arbejdet med data, integration og projektledelse på et højt niveau. Du har en solid teknisk baggrund – og meget gerne kendskab til Oracle og deres produktserie, herunder specifikt gerne deres HTB, idet den anvendes som platform af vores EPJ leverandør.

Er du den rigtige profil, er vi indstillet på at etablere et målrettet uddannelsesforløb med henblik på en relevant opkvalificering.

Yderligere oplysninger:

Udviklingskoordinator Johnny Vad, på tlf. 96 35 12 70 / 22 22 84 66 eller på jv@rn.dk

REGIONSHUSET

Medarbejder

IT-afdelingens kundeafsnit

IT-afdelingens kundeafdeling søger en medarbejder snarest med datamæssig baggrund og eventuelt med sundhedsfaglig indsigt.

Afdelingen er i en rivende udvikling og har brug for en ildsjæl med interesse i at arbejde med store mængder sundhedsrelateret data. Vi er i Regionen ved at udvikle en Elektronisk Patientjournal, der kommer til at medføre mange nye datamæssige udfordringer, herunder blandt andet udvikling af et Data Warehouse.

Yderligere oplysninger:

Koordinator for kunderelationer Lilly Purkær
tlf. 96 35 12 54 eller kontorchef
Tina Archard Heide tlf. 96 35 12 20.

WWW.JOB.RN.DK

her kan du læse mere om de ledige stillinger

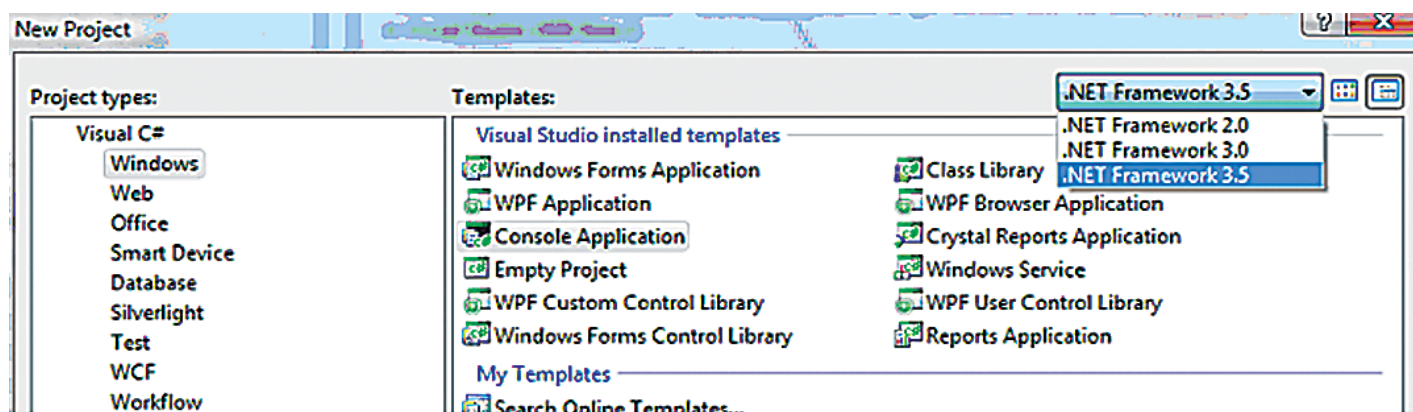

Visual Studio 2008

– kodenavn Orcas

Med Visual Studio 2008 er det nu muligt at udvikle applikationer på .NET 2.0, 3.0 og 3.5. Det betyder, at du i VS 2008 kan lave alt lige fra webudvikling i ASP.NET og AJAX, windowsudvikling i WinForms og Windows Presentation Foundation, udvikling til Office samt mobiludvikling.

Figur 1

Af Henrik Westergaard Hansen, ISV Developer Evangelist

Endelig kan VS 2008 installeres (uden problemer) side om side med foregående version af Visual Studio! Ofte foregår migrering ikke som Big Bang og derfor har man brug for at have gamle værktøjer og frameworks lige ved hånden. Men ud over at have side om side installation, så er der også kommet multi-targeting understøttelse. Multi-targeting gør det muligt at udvikle til ældre versioner af .NET.

Se figur 1

Multi-targeting viser sig i hele udviklingsoplevelsen ved, at du kun får de muligheder frem i Visual Studio, som er i den version af frameworket, du har valgt. Fx. har du færre Project Items og Controls tilgængelig og har ikke mulighed for at tilføje referencer til assemblies, som tilhører frameworkversioner højere end den, du har valgt at basere din løsning på.

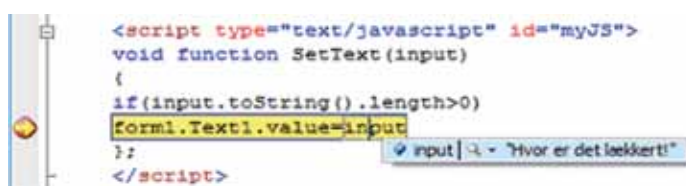
Webapplikationer

For webudviklere er der en del nyheder. For det første er AJAX nu kommet med som en naturlig del af ASP.NET. For at støtte op

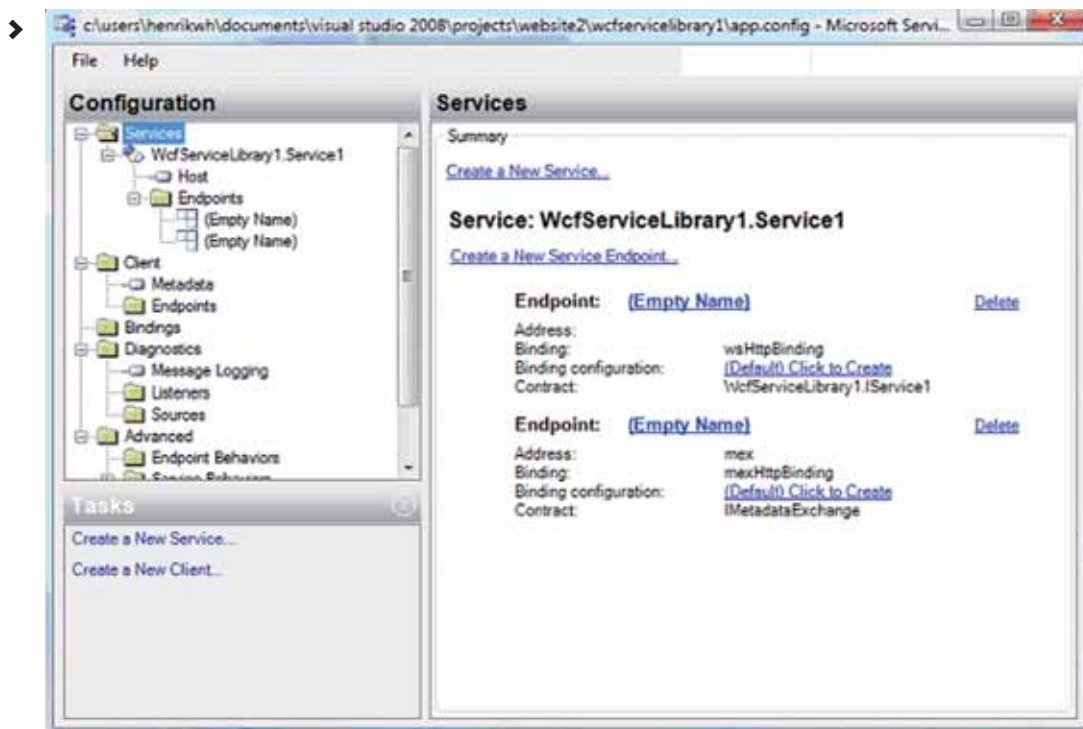
omkring AJAX/Javascript udvikling er der kommet Javascript IntelliSense samt fuld debugging support af Javascript. For de udviklere der ikke er vant til at kode Javascript i Notepad, hjælper dette betydeligt på produktiviteten (og i mit tilfælde indlæringshastigheden).

Se figur 2

Split view understøttelse er også nyt – og ja, jeg ved godt, at hele verden har kendt og brugt split view i en menneskealder, men nu har vi altså endelig fået samlet den feature op. Skulle du ikke kende til split view, så betyder det, at du kan se HTML kildekoden

Figur 2

Figur 3

og WYSIWYG i designeren på samme tid. Ændringer i WYSIWYG afspejles øjeblikkeligt i HTML kildekoden og omvendt.

Services

Windows Communication Foundation (WCF) kom med .NET 3.0. WCF som kort sagt er den nye programmeringsmodel og runtime til at lave og hoste distribuerede systemer og services. Pointen med WCF er, at man deklarativt specificerer kontrakten/endpoint samt hvilke egenskaber servicen skal have. I praktisk betyder det, at du som programmør laver en service uden at tage stilling til, om den skal eksponeres som en webservice eller .NET remoting service, eller hvorledes autentificering skal foretages. Alt dette konfigureres efterfølgende deklarativt i en XML-fil.

Se figur 3

Ovenstående viser interfacet i VS 2008 til at konfigurere services. Man slipper altså for at sidde direkte i XML for at konfigurere services.

Windows applikationer

For den som ikke er bekendt med Windows Presentation Foundation (WPF), så kom WPF med .NET 3.0, og er den nye måde at lave windowsklienter på i .NET. Brugergrensefladen kan laves både deklarativt i XAML og imperativt. I VS 2008 er der kommet en designer (kodenavn Cider) til at arbejde med XAML.

Se figur 4

Den skarpsindige læser har igen her bemærket, at vi virkelig har erkendt, at det der med split view nok ikke er så tosset alligevel. Cider giver næsten den designoplevelse, du har, når du laver WinForms. Vil du lave de mere avancerede og flotte UI effekter i WPF, så vil jeg fra starten anbefale Expression Blend2 som er værktøjet til brugergrænsefladedesign.

Workflows

Med .NET 3.0 kom Workflow Foundation (WF). Jeg synes, WF giver nogle rigtig lækre muligheder for at trække logik ud af applikationerne og lægge logikken i workflows. På den

måde kan programlogik nemmere modificeres og vedligeholdes. I bedste fald er det måske ikke engang mig, der skal ind og rette i workflowet, men min kunde eller slutbruger! I VS 2008 er workflowdesigneren inkluderet, således du ikke skal installere yderligere tillægspakker for at lave og debugge workflows. Med WF kan du lave to typer workflows: Sequential og State Machine workflows. Nedenfor har jeg lavet et sequential workflow, hvor jeg har sat et breakpoint ved den aktivitet, der hedder "PromoteToManager". Hvis workflowet når til "PromoteToManager" aktiviteten, fanges breakpointet, og du har derefter mulighed for at debugge/single steppe workflowet – lækkert! Som med WPF har man mulighed for at lave workflowet imperativt eller deklarativt i XAML.

Se figur 5

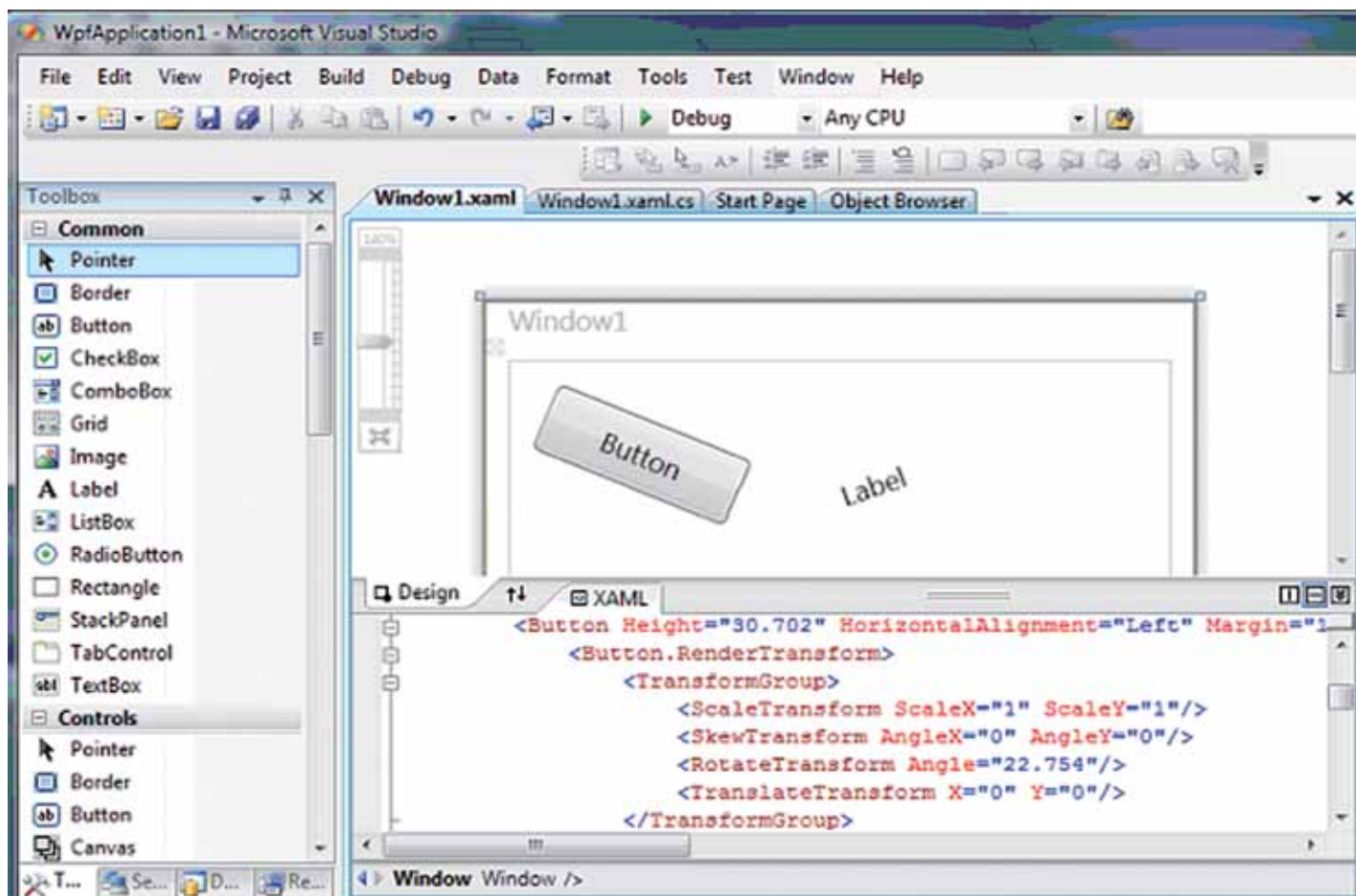
Office applikationer

Der har været meget skriveri omkring Office 2007, herunder har menu-systemet, fluent ribbon, vakt meget opmærksomhed grundet det innovative design. Med Visual Studio 2008 kommer Visual Studio Tools for Office 3.0 (VSTO), således at du kan lave udvidelser til Office 2007 med blandt andet dine egne fluent ribbon menuer.

Se figur 6 (se side 18)

Mobilapplikationer

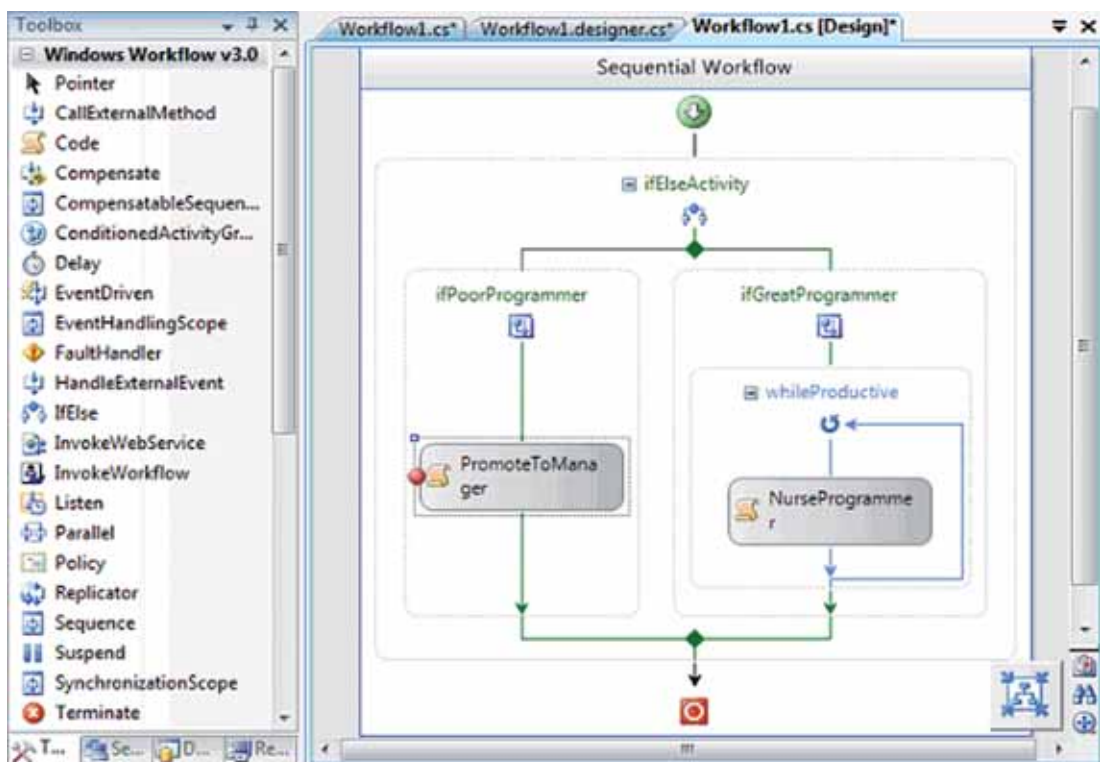
Til mobile enheder er der også en del nyheder. Jeg mener, at de vigtigste er, at .NET Compact Framework 3.5 (.NET CF 3.5) nu har

Figur 4

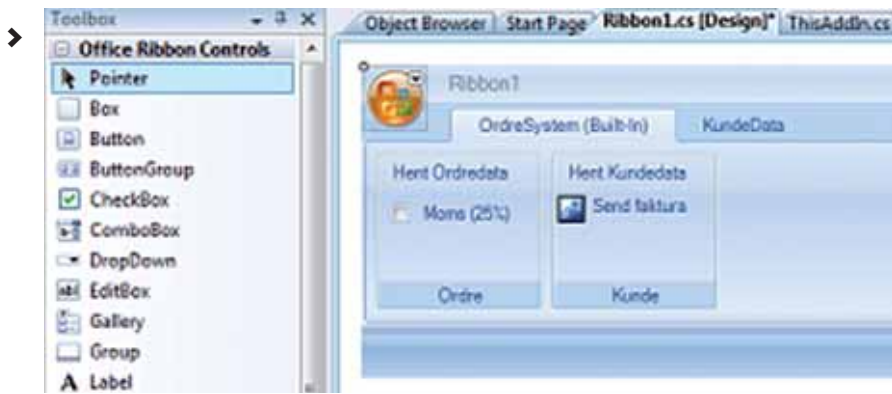
support for LINQ og WCF, eller i hvert fald et subset af disse teknologier. Grunden til, at det er et subset af teknologierne, er, at .NET CF ikke må fylde ret meget, da det kører på enheder med lidt hukommelse og lagerkapacitet. .NET CF 3,5 fylder nu ~450kb. LINQ er bare lækkert at arbejde med og gør meget for udviklerproduktiviteten. WCF har egentlig længe været efterspurgt, da man fra mobile enheder ofte har behov for på en sikker måde at kunne kommunikere med andre forretningsapplikationer.

Se figur 7 (se side 18)

Figur 5

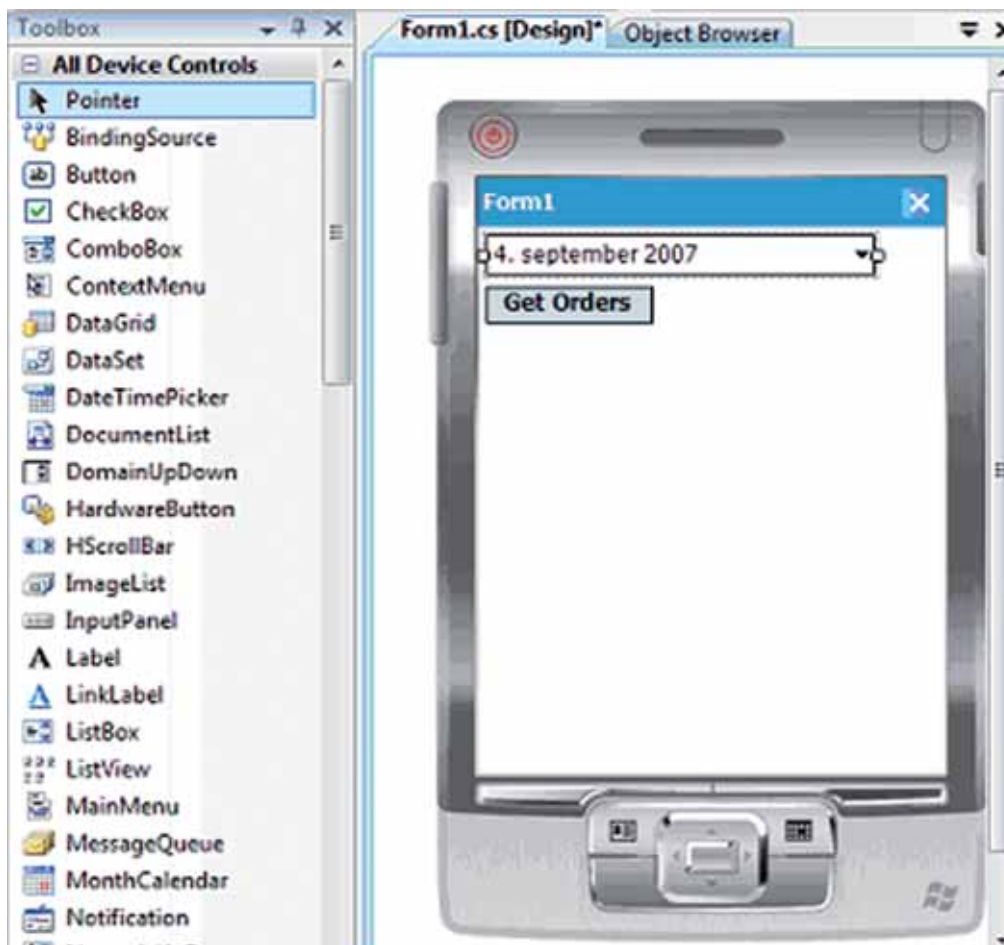
Figur 6

Så er der serveret

Jeg håber, at – uanset om du er erfaren eller ej med Visual Studio – har fået en idé om, hvad der kommer i Visual Studio 2008. Visual Studio 2008 Beta 2 kan downloades gratis, hvis du har fået mod på at lege med den.

Split view understøttelse er også nyt – og ja, jeg ved godt, at hele verden har kendt og brugt split view i en menneskealder, men nu har vi altså endelig fået samlet den feature op.

Figur 7

Ressourcer

Download Visual Studio 2008 Beta 2: <http://msdn2.microsoft.com/en-us/vstudio/aa700831.aspx>
 MSDN Guides til nye teknologier: <http://msdn.microsoft.dk/guide>
 Scott Guthries blog er bestemt værd at læse: <http://weblogs.asp.net/scottgu/>
 Min blog: <http://blogs.msdn.com/henrikwh>

Åbner EU bagdøren for softwarepatenter?

Der er ved blive lagt sidste hånd på et forslag til et nyt fælles EU-patentsystem. Softwarepatenter omtales ikke direkte, men det er en betydelig del af dagsordenen og den politiske slagmark.

Af Per Henriksen, kommunikationschef
og Flemming Bjerke, forsker

EU-kommissionen udsendte før sommerferien en meddelelse om Forbedring af patentsystemet i Europa. Planen er, at det næsten færdige forslag skal sendes i høring til november, og at et endeligt forslag skal fremsættes i april 2008. I meddelelsen foreslår kommissionen, at der indføres et fælles patentsystem omfattende alle EU-lande, så der kun skal søges patent ét sted. Målet er at skabe et mere enkelt og omkostningseffektivt system, der også omfatter tvistbilæggelse. Umiddelbart ser det tilforladeligt ud. Software eller softwarepatenter er heller ikke nævnt i meddelelsen med et eneste ord. Selvom netop Europa Parlamentets forkastelse af kommissionens softwarepatent-direktiv tilbage i juli 2005 har været med til at fremskynde bestræbelserne på at skabe et fælles overnationalt patentsystem.

Accept af softwarepatenter?

Når kommissionens planer alligevel har skabt bekymring, er det fordi en del softwareudviklere frygter, at et nyt EU-fællespatent også bliver en legalisering – og dermed en accept – af den tvivlsomme praksis for patentering af software, som det Europæiske Patent Kontor (EPO) har udviklet i de sidste 20 år. EPO er en overnational organisation, der er større end EU. Det der regulerer EPOs praksis er dels

I meddelelsen foreslår kommissionen, at der indføres et fælles patentsystem omfattende alle EU-lande, så der kun skal søges patent ét sted.

nationale afgørelser (både politiske og retslige), hvor der i de seneste år har været en del afgørelser, der har modarbejdet en fortsat glidning mod en rummelig fortolkning af patenter på software. Dels klager og tvistbilæggelse i selve EPO systemet. Og i det omfang, EU fastlægger juridiske spilleregler, får det naturligvis også indflydelse på EPOs patentpraksis.

Skred i patentpraksis

I denne sammenhæng er det især forslaget om at oprette en speciel EU-patentdomstol, der fjerner patentsagerne fra de nationale domstole, der har fremkaldt panderynker hos kritikerne af softwarepa-

tenter. USA gennemførte et sådan system for en del år siden og mange forskere mener, at netop denne beslutning er en af hovedforklaringerne på det skred, man har set i USA i patentpraksis på blandt andet softwareområdet. Bekymringen er, at EU-kommissionen er ved at skabe et nyt magtfuldkomment system, der er endnu mere selvrådende end EPO, hvor det ligesom i USA – takket været kreative juridiske omfortolkninger – bliver muligt at få patenter på software, forretningsmetoder, præsentation af information osv. igennem. Også selvom netop disse områder er undtaget fra patentering i den Europæiske Patent Konvention (EPK).

Uanset om du skal tale i større forsamlinger eller til en enkelt kollega, så tal så folk lytter – og forstår dig. Det kræver blot nogle simple teknikker.

Foto: iStockphoto.com

Tal så folk lytter

Af Jeanette Grøn Nielsen, journalist

Nogle kan bare det der med at tale, så man stopper op og lytter efter. Det er en kunst i en tid, hvor vi bliver udsat for mindst 6.000 kommercielle indtryk hver dag – dertil kommer så dine e-mails, kolleger, familien etc. Men det er ikke en kunst, der forbeholdt naturtalenterne – alle kan lære at tale så modtageren lytter og forstår, fortæller kommunikationsrådgiver Pernille Steensbech Lemeé, der bl.a. har skrevet bogen "Troværdighed – tal godt for dig". It-folk er særligt udfordret, når de skal kommunikere deres faglighed ud til tilhørere eller kolleger, der ikke er teknisk kyndige.

– Når man står og skal servere et komplekst budskab, skal man først og fremmest ikke bare gøre, som man plejer. Man skal sætte sig ind i, hvad dem, som man gerne vil rykke, har brug for at vide.

Vær meget bevidst om din modtager, tag udgangspunkt i deres logik og ikke i din egen. Forhold dig til, hvilke spørgsmål de sidder og stiller sig selv, forklarer kommunikationsrådgiveren.

Vær meget konkret

Noget af det allervigtigste er at være konkret i dit sprog. Det nytter ikke at tale om en router, hvis din kollega kun kender genstanden som en sort box med en grøn knap. Pernille Steensbech Lemeé giver et eksempel fra sidste valgkamp, hvor Anders Fogh meget klare og konkrete tale sikrede ham endnu en valgperiode. Anders Fogh og Mogens Lykketoft talte om det samme, men på forskellig måde. Når Fogh sagde at "den enkelte dansker skal have flere penge mellem hænderne", så sagde Lykketoft at

man skulle "tilstræbe et løft i ressource-tildelingen i befolkningen".

– Lykketoft glemte at relevansformidle. Det vil sige, han fik det ikke gjort konkret og nærværende for os. Den fælde kan man falde i, når man har et stort overblik og vil være meget præcis, siger Pernille Steensbech Lemeé og opfordrer samtidig til, at man ikke – uanset om man er politiker eller it-medarbejder – skal forklare det hele 100% og have alle detaljer med:

– Man risikerer, at der kommer 0% af informationen frem til modtageren, hvis man er meget abstrakt og faglig. Og ofte virker man også arrogant, fordi modtageren ikke forstår budskabet og tror, man ikke ønsker at kommunikere. I stedet skal du vinkle din information, så de relevante 50% bliver forstået af din modtager.

– Man risikerer, at der kommer 0% af informationen frem til modtageren, hvis man er meget abstrakt og faglig.

Pernille Steensbech Lemée, kommunikationsrådgiver

- Vi kan ikke bare åbne munden og regne med, at folk lytter. Men det kan læres, siger kommunikationsrådgiver Pernille Steensbech Lemée, som snart kan opleves til et Girlz Night-arrangement i PROSA.

Ikke kun for linselus

Stereotypen af en it-medarbejder besidder en stor faglighed, er lidt perfektionistisk og kan godt lide at sidde i fred – er det ikke et dårligt udgangspunkt for stille sig op og tryllebinde en forsamling?

– It-folk har faktisk et rigtig godt udgangspunkt. Det handler om at lære nogle teknikker, så det er budskabet, du formidler og ikke dig selv. Vi kender alle dem, der elsker at være på og som især formidler sig selv. Men de allerbedste formidlere er dem, hvor budskabet er det vigtigste, og man kan mærke, at de brænder for det. Og vover man sig ud i det, vil man opleve nogle magiske øjeblikke, hvor man glemmer sig selv, men fokuserer på stoffet og kan se, at der bliver tændt lys i øjnene på nogle af tilhørerne, slutter Pernille Steensbech Lemée.

• Ekspertens gode formidlingsråd

1. Vær dig selv – spil ikke en rolle, men vær naturlig
2. Vær meget konkret i din tale – brug billedlige udtryk og sammenligninger
3. Formidl kun det relevante – vælg de informationer ud som er afgørende for din modtager
4. Brug ord som modtageren forstår
5. Tal langsomt og tydeligt – din nervøsitet kan få tempoet til at stige til Formel 1-fart
6. Drop frygten for at ikke at være perfekt – tilhørere fatter mest sympati for et menneske, og de begår altså indimellem fejl

Girlz Night: Tal – så det rykker

Udnyt dit potentiale i mundtlig formidling

Kommer dit budskab tydeligt igennem? Er du tryk ved situationen, når du holder mundtlige oplæg? – eller tager sceneskrækken over? På baggrund af retorikkens klassiske teori vil kommunikationsrådgiver Pernille Steensbech Lemée lære dig, hvordan du argumenterer godt for dig, så du kan få mere indflydelse på jobbet såvel som i privatlivet. Du vil blive introduceret til flere teknikker og få indsigt i, hvordan god retorik kan bruges til at fremstille en sag på en sådan måde, at du frivilligt får dine tilhørere over på dit parti. Mød op til en aften, som vil gøre dig mere bevidst om dit retoriske udtryk. Gratis for medlemmer.

PROSA er vært med en let anretning.

TID:

Tirsdag 9. oktober kl. 17-21

STED:

A-kassernes Samvirke,
Nørre Farimagsgade 43,
1364 København K

TILMELDNING:

www.prosa.dk/kursus

”

– De kan nogenlunde få at vide, hvad tingene koster, men vi har næsten ikke kontrakt med nogen af vores kunder. Det fjerner fokus fra det væsentligste...

Morten Ditmer, chef

Kok, bordfodbold og agile metoder

Der er højt til loftet hos softwareudviklerne ditmer a/s. Med et minimum af regler, og maksimum af frihed, går det århusianske firma anderledes veje i jagten på den gode arbejdsplads. Og efteruddannelse er et krav!

Af Jeanette Grøn Nielsen, journalist

Skitur med firmaet til Italien. Kok. En chef der kræver, at du tager efteruddannelse og som i øvrigt har forstand på it – og har skrevet bøger om det. Frisk frugt. Bordfodbold inden frokosten. Gratis fysioterapeut. Masser af frihed og et minimum af regler. Sociale arrangementer. Medarbejderobligationer. Lyder det godt? For godt til at være sandt? Ikke desto mindre er det sådan, arbejdslivet ser ud for de ca. 20 ansatte i softwareudviklings-virksomheden ditmer a/s i Århus. Morten Ditmer startede firmaet for otte år siden som et enmands-firma. Selvom det er gået hurtigt siden da, sidder lederne stadig i det åbne kontorlandskab, hvor de fritlagte bjælker afslører, at det er indrettet i en gammel istandsat lagerhal. Og når der er tid, udvikler to ud af de tre ledere også stadig. Væksten er kommet af sig selv via tilfredse kunder og mund-til-mund metoden. Kim Hansen, 37 år, har været

med som softwareudvikler næsten siden starten. Han fortæller, at virksomhedens særpræg ikke kun skal findes i de jævnlige kurser og seminarer som fx. ”Tænk positivt” eller i kokken, der hver dag laver frokost til ham og kollegerne – det handler lige så meget om måden, softwareudviklerne arbejder på.

Ingen kontrakter

– Vi baserer vores arbejde på agile værdier og har en rigtig tæt, løbende dialog med kunden, hvor vi finder ud af, hvad de egentligt ønsker. Vi laver en hurtig prototype sammen og bruger mindst mulig tid på kravspecifikationer, der alligevel altid ændrer sig undervejs, forklarer Kim Hansen, der ofte har mødt misundelse fra andre udviklere, når de hører om, at der bliver arbejdet efter den agile metode.

ditmer a/s må nogle gange sige nej til kunder, der ikke er indforstået med samar-

bejdsformen, for man ønsker ikke at lade arbejdet styre af stramme specifikationer eller af kontrakter, der lover arbejdet færdigt inden for en given periode til en given pris. Direktør Morten Ditmer forklarer:

– De kan nogenlunde få at vide, hvad tingene koster, men vi har næsten ikke kontrakt med nogen af vores kunder. Det fjerner fokus fra det væsentligste – vi skal ikke bruge krudt på at sidde og tale om, hvad vi har aftalt, men om hvad der er behov for. Og så forpligter det også os på at performe 100% hver gang, for Home kan ringe i morgen og sige tak for samarbejdet, for vi har ikke en kontrakt, vi kan læne os op ad.

95% uden kontrakter

Kunderne kan i princippet få én vare hos ditmer a/s og det er én time – til en fast timepris. Og kunderne behøver ikke være bange for, at de bliver faktureret for timer,

En anderledes virksomhed sender ikke traditionelle julekort ud til kunderne. Sådan så ditmers a/s' julekort ud i 2006.

de ikke reelt har fået noget for. Ærlighed og åbenhed er noget af det vigtigste i firmaet, fordi 95 % af projekterne kører uden fast pris. De tilbyder interesserede at kigge dem over skulderen: På en projektside kan kunden kigge med og hele tiden se opdateringen af timeforbruget. Den enkelte udvikler får hvert kvarter et automatisk dialogvindue op der spørger til hvilken opgave, den pågældende sidder med.

– Så hos os er der ikke noget med at runde op, smiler Kim Hansen og fortsætter:

– Vi informerer i forvejen om alt og prioriterer højt at være ærlige, og det her system tvinger os til at tænke over, hvad vi fakturerer kunden for. Vi skal altid kunne se ham i øjnene og sige, at vi har brugt den tid, han betaler for.

Dødssynd

Et sådan værktøj indvirker også på, hvordan medarbejderne har det – nogle bryder

sig fx. ikke om at skulle logge deres tid hele tiden og vælger at gøre det én gang om dagen. For andre er det en hjælp. For nogle kan det være et problem at fakturere timer:

– Det er en dødsynd hos os at skrive timer, der ikke er belæg for. Vi skal åbent kunne forsvare alle de timer, kunden betaler for. Det kan give problemer for nye eller en, der ikke har så meget selvtillid, der tænker ”det burde jeg nok have vidst” og som så ikke skriver timerne på. Vi går ind og tager en snak om det og kigger på timerne. Det kan være helt rigtigt ikke at fakturere kunden, andre gange må vi sige, at der faktisk er lavet et godt stykke arbejde, som de skal fakturere kunden for, forklarer direktøren.

Stå-op møder og bordfodbold

Der er faste punkter i Kim Hansens arbejdsdag, der ellers er meget fleksibel i

forhold til arbejdstid og – sted. Det er fx. det daglige stå-op møde på et kvarter, hvor man finder ud af, hvad der rører sig.

– Det sikrer åbenhed og modvirker, at nogle sidder og putter med noget, som Kim Hansen forklarer. Møderne er et nyt initiativ, men er blevet modtaget med stor entusiasme. Kim Hansen har et andet fast punkt på sin dag og det er en omgang bordfodbold lige før og efter frokosten, som en kok laver til de 20 medarbejdere, der altid har spist sammen. Han og fire kolleger har netop nedsat en læsegruppe, der skal blive klogere på SQL-server, som de også skal til eksamen i. Til det bruger de af den pulje på 100 timer, som alle medarbejderne har, og som de hvert år skal bruge på kompetenceudvikling. Hvor efteruddannelses timerne er et krav, så er der muligheder for selv at vælge til og fra, når det gælder lønpakken. Udover en grundløn kan softwareudviklerne vælge, om de vil

DER ER GODE GRUNDE TIL,
AT 1.397 MATEMATIKLÆRERE
ER KUNDER HOS OS.

PRIORITETSLÅN ER EN AF DEM!

Prioritetslån er en fleksibel lånemulighed for alle boligejere,
hvad enten du har ejerbolig, andelsbolig eller kolonihave.

Som medlem af PROSA får du oven i købet
1.000 kr. i rabat ved låneetableringen.

Lad os gennemgå regnestykket.

Ring og aftal et møde på 3378 1974 eller
læs mere på www.prosabank.dk

En omgang bordfodbold får dagligt pulsen op på softwareudvikler, Kim Hansen

- have penge oveni eller om de fx. hellere vil have en ekstra ferieuge, som Kim Hansen har valgt, eller internet og mobil.

Maveførmelse

Medarbejderne drøfter arbejds måder, kultur og arbejdsmiljø cirka hvert halve år på møder og seminarer. Det er blandt andet nødvendigt i et miljø med få spilleregler. Nye medarbejdere skal føres ind i kulturen og tankegangen.

– Det er nødvendigt at kende kulturen, fordi vi alle er meget selvledende. Det er krævende for nye kolleger, der skal finde ud af, hvordan man taler med kunderne, hvilke beslutninger der er de rette etc. Derfor brugte vi busturen til og fra skituren

i Italien i foråret på at tale om kulturen. Det medførte faktisk, at to grupper, der sidder med lidt forskellige opgaver, kom til at tale mere sammen og opdagede, at de kunne lære noget af hinanden, fortæller softwareudvikleren.

At de frie rammer ikke er lutter lagkage, bekræfter direktør Morten Ditmer:

– De ansatte har meget ansvar selv, og de er meget pligttopfyldende det betyder, at der er en fare for, at de går ned på det. Derfor har vi en ansat, der er uddannet psykoterapeut, der flere gange hver måned taler med hver enkelt medarbejder om, hvordan det går, hvorvidt man er med projekterne og hvordan maveførmelsen er.

Maveførmelsen?

– Vi taler meget om maveførmelse hos os. Man kan godt have overskredet ti deadlines, men alligevel have en førmelse af, at det nok skal gå. Hvis maveførmelsen er helt skidt, går vi ind og hjælper og kommer med løsningsforslag.

• Fakta om ditmer a/s

- 20 ansatte
- Har været gazelle-virksomhed tre år i træk
- 14 mio. kr. omsætning i 2006
- 15-20% af overskuddet er udbetalt til medarbejderne som bonus

Nyt datamuseum på vej

– Vi går efter den store plan, så må vi se, om det kan bære. Hvis du ikke sætter overliggeren højt, så får du ikke nogen til at tro på det, siger formand for Dansk Datahistorisk Forening, Finn Verner Nielsen, der sætter alt på et bræt for at etablere et datamuseum på denne grund, som Ballerup Kommune har stillet til rådighed ved siden af Ingeniørhøjskolen. Foto: Claus Thorhauge.

Hvis alt klapper som det skal, så får Danmark om nogle år et splinternyt datamuseum. Museet vil vise både dansk og udenlandsk edb-historie, illustrere computerens udvikling og betydning for samfundet og menneskets tilværelse – og vise fremtidens it-muligheder.

Af Claus Thorhauge, www.clausthorhauge.dk

Finn Verner Nielsen vandrer hen over en helt bar mark – kun med græs og en smule buske. Han er formand for Dansk Datahistorisk Forening, og foreningens mangeårige drøm om et datamuseum er slet ikke på nær så bar grund som marken ved siden af Ingeniørhøjskolen i Ballerup. Danmarks Datahistoriske Museum er godt på vej. Det kommende museum har i øvrigt undertitlen The Niels Ivar Bech Computer Museum til minde om den legendariske direktør for Danmarks første it-virksomhed, Regnecentralen.

– Ballerup Kommune har stillet den her grund gratis til rådighed i tre år til at bygge et datamuseum, og det er en fantastisk mulighed, som vi arbejder intensivt på at få til at lykkes, siger Finn Verner Nielsen

og understreger, at museet ikke behøver at åbne dørene for publikum indenfor tidsfristen på tre år.

– Det afgørende er, at vi kan bevise, at det er muligt at bygge et datamuseum her, siger han med henvisning til, at nu gælder det om at få etableret en selvejende institution med en professionel bestyrelse, få etableret en god forretningsplan og et fornuftigt driftsbudget – samt naturligvis finansiering til selve byggeriet.

To år til at skaffe pengene

Driftsbudgettet er klart den største udfordring, fordi det er dyrt og svært at drive et moderne og levende museum, som det er foreningens ambition. Publikum i dag er kræsne og kræver oplevelser og under-

holdning for hele familien, mens de leger sig til ny viden og historiske fakta.

– Selve museet koster et større tocifret millionbeløb, men de store fonde, der normalt donerer penge til den slags, er ikke chokerede over millionbeløb i den størrelsesorden. Driftsbudgettet er det afgørende – og vanskeligste, siger Finn Verner Nielsen og peger på, at han sammen med de andre dataarkæologer, som museumsfolkene kalder sig selv, skal have sandsynliggjort, at de kan rejse pengene inden udgangen af år 2009.

– Det tror jeg helt klart på, at vi kan. Ambitionen er at bygge et museum på cirka 2.000 kvadratmeter – måske i to etaper. En god tommelfingerregel er, at et moderne museum typisk koster i om-

– Museet skal både være et eksperimentarium, rumme skiftende udstillinger og være et naturligt sted for nogle af de nuværende it-virksomheders aktiviteter. Det må for alt i verden ikke blive et støvet sted.

Finn Verner Nielsen, Dansk Datahistorisk Forening.

egnen af 30.000 kroner pr. kvadratmeter inklusiv indretning.

Stedet, startkapital og samling er på plads

Dansk Datahistorisk Forening fik sidste år en million kroner i såkaldt seed money fra Microsoftmillionæren Charles Simonyis fond. Simonyi begyndte sin it-karriere hos Regnecentralen i 60'erne, og pengene skal – som navnet antyder – blandt andet bruges til at finansiere planlægningen af museet.

– Så vi har alle de tre s'er, der gør visionen mulig: Samlingen, stedet og startkapitalen, forklarer dataforeningens formand med henvisning til, at foreningen gennem mere end ti år har samlet i hundredevis af

datamaskiner, strimmellæsere, båndstationer, printere, skærme og meget andet – foruden dokumentation, software og mange andre edb- og it-relaterede effekter. Udstyret er først og fremmest fra de store danske it-virksomheder Regnecentralen A/S, Christian Roving A/S og Dansk Data Elektronik A/S, men også fra andre danske og store internationale leverandører, der gennem de sidste 50-60 år har været på det danske marked.

Et samlingspunkt for skoler, studerende og virksomheder

Men man skaber ikke et moderne museum bare ved at samle gamle maskiner og historisk edb-udstyr sammen, pudse dem, måske endda få nogle af dem til at

virke, – og vise herlighederne frem for publikum.

– Naturligvis skal vi formidle databehandlingens historie i Danmark, men vi skal også fortælle historien bagved de it-systemer, der ligger til grund for samfundet i dag. Museet skal både være et eksperimentarium, rumme skiftende udstillinger og være et naturligt sted for nogle af de nuværende it-virksomheders aktiviteter. Det må for alt i verden ikke blive et støvet sted. Det skal i stedet stimulere interessen hos store børn og unge mennesker for at forstå, hvordan alle vore it-systemer virker, og hvordan udviklingen er sket, forklarer Finn Verner Nielsen, der forestiller sig, at museet først og fremmest kommer til at tiltrække grupper og

DASK 50 år

**Gratis PROSA-arrangement med
Dansk Datahistorisk Forening
den 11. oktober kl. 17, Ballerup.
Læs mere på www.prosa.dk/kursus**

➤ virksomheder til møder og konferencer med udenlandske samarbejdspartnere frem for familien Danmark.

– Man kunne forestille sig, at virksomheder kan markedsføre produkter i et showroom efter samme model som i Bella Centret, eller de kan bruge museet til at synliggøre sig i forhold til jobmarkedet, siger Finn Verner Nielsen og nævner det tætte naboskab med Ingeniørhøjskolen som en indlysende platform for et tæt samarbejde med studerende og forskere.

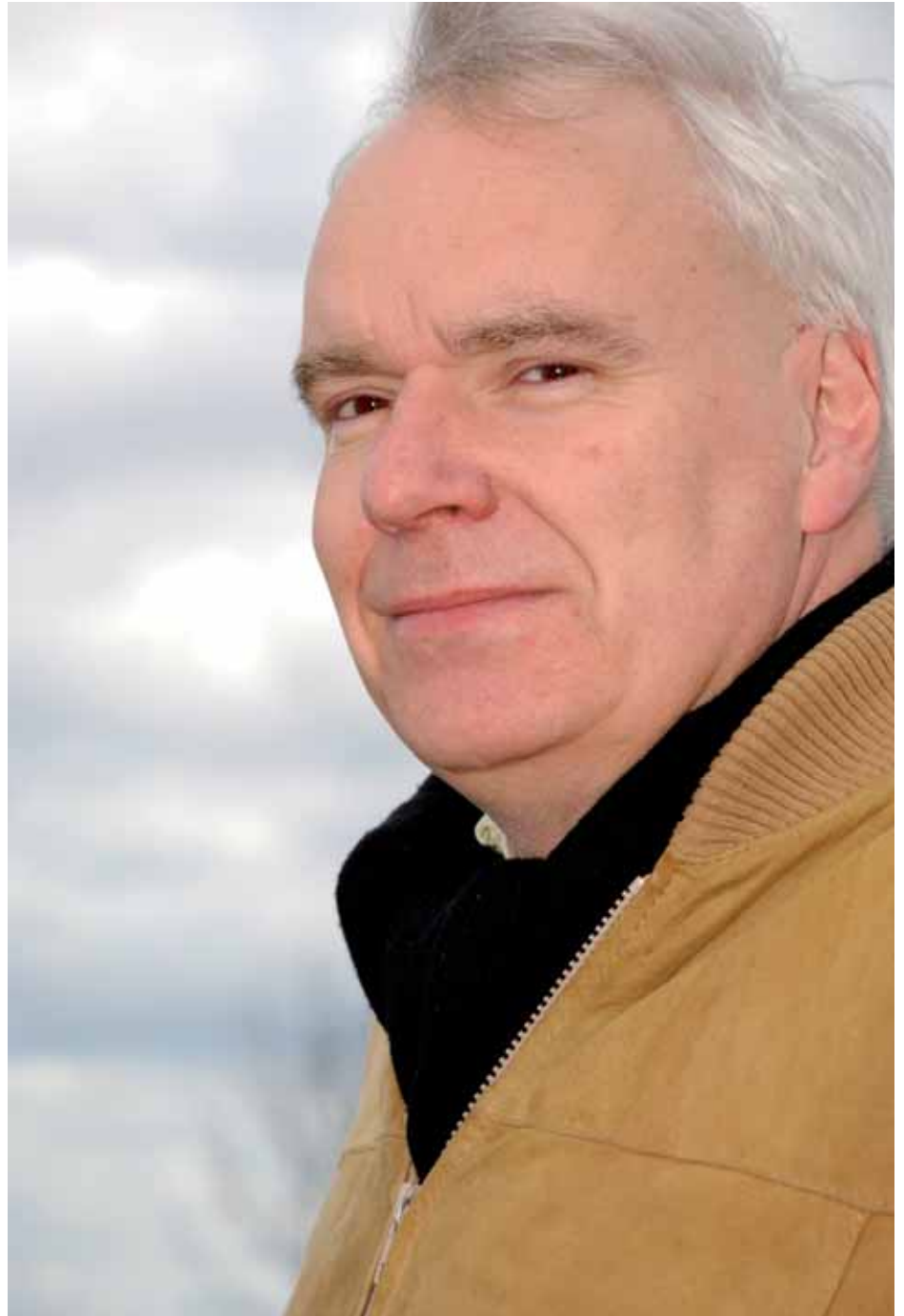
50 år med dansk computerhistorie

– Vi skal skabe et aktivt og dynamisk museum med et levende og engagerende læringsmiljø frem for bare at vise støvede maskiner i en glasmontre, understreger han igen og igen.

– For eksempel er Danmark godt med i spilbranchen, så der er et godt udgangspunkt for at få det oplevelsesorienterede med ind i museumsplanerne. Og så skal museet også være med til at vise baggrunden for nye visioner for it i fremtiden, tilføjer Finn Verner Nielsen.

Den 13. februar næste år, 2008, er det præcis 50 år siden, at den første danske datamaskine, DASK, Dansk Aritmetisk Sekvens Kalkulator, blev officielt indviet på Regnecentralen. Selv om maskinen i praksis havde kørt siden efteråret 1957, regner alle med den 13. februar 1958 som den officielle dåbsdag.

– Der er 50 år med dansk datahistorie. Det er i høj grad et stykke dansk kultur- og erhvervshistorie, der er værd at berette om. Og være stolt af, siger Finn Verner Nielsen.

– Det er en almindelig opfattelse, at computeren begyndte med pc'en. Der går en lang historie forud, som ikke er så kendt. Det vil vi gøre noget ved, siger Finn Verner Nielsen, der som formand for Dansk Datahistorisk Forening arbejder på at etablere et datamuseum i Ballerup. Foto: Claus Thorhauge.

Ingen overholder web-standarder

Der er fejl på stort set samtlige hjemmesider på internettet, når man tester dem i forhold til de internationale standarder fra World Wide Web Consortium, W3C. Men verden og internettet ville være endnu værre stillet, hvis der slet ikke fandtes standarder, argumenterer W3C.

Af Claus Thorhauge, www.clausthorhauge.dk

Pludselig står tekst og billeder hulter til bulter, hvis man kigger på en hjemmeside i Mozillas Firefox, Mac's Safari eller måske version 7 af Internet Explorer browseren. I værste fald bliver siderne nærmest ulæselige, selv om hjemmesiderne i den gamle Internet Explorer 6 ellers så helt fine ud. Langt de fleste drager den indlysende konklusion, at det er de nye browsere, der er elendige. Men det er helt uretfærdigt, urimeligt – og i de fleste tilfælde også usandt. Det er hjemmesiderne, der er problemet, fordi de ikke lever op til internettets internationale standarder. Nogle browsere er så fejltolerante, at de ikke viser fejlene – andre gør. Prøv bare at køre din egen eller virksomhedens hjemmeside gennem World Wide Web Consortiums tjek-maskine; Den såkaldte validator på validator.w3.org. Selv ikke www.prosa.dk kan holde til den test! World Wide

Web Consortium, i daglig tale W3C, er en international organisation stiftet af den legendariske Tim Berners-Lee, der kombinerede internettet med hypertext og skabte html-sproget – grundlaget for World Wide Web. W3C arbejder på at udvikle specifikationer, retningslinier, software og værktøjer til at sikre, at internettet kan fungere på tværs af teknologier – såkaldte interoperable teknologier.

Hjemmesider "sander til"

Det kan forekomme fuldstændigt håbløst at prøve at skrive standarder for et eksplosivt voksende, anarkistisk, ja, nærmest kaotisk internet. I særdeleshed når selv udviklerne af værktøjer til at lave hjemmesider og Content Management Systemer (CMS) heller ikke lever op til internettets standarder. Mange af værktøjerne – eller brugerne – tilføjer nemlig ekstra html-

kode til hjemmesiderne, kode der ikke lever op til W3Cs standarder.

– Vi prøver at lave systemer, der gør det muligt at udvikle hjemmesider, der overholder W3C-standarden. Men kunderne vil ikke have begrænsninger, de vil have en masse muligheder – også for at lave noget, der ikke er W3-kompatibelt. Hvis vi skulle sikre os hundrede procent fejlfri hjemmesider, så skal vi nøjes med sort tekst på hvid baggrund og links som blå tekst med understregning. Og det holder jo ikke i virkelighedens verden, forklarer direktør Christian Beer fra et af de mest solgte CMS-systemer i Danmark, Dynamicweb. Hans partner, teknisk direktør Nicolai Høeg Pedersen, understreger, at både Dynamicweb og mange af kunderne som udgangspunkt vil have W3-kompatible sites.

– Særligt de offentlige kunder stiller krav >

Karl Dubost, leder af W3Cs interessegruppe for kvalitetssikring, arbejder på at skabe forståelse for ideen med internetstandarder.

- ▶ om at overholde standarden, blandt andet for at sikre adgang for handicappede. Men når så siderne har levet et par år, så sker der en masse ændringer undervejs, og så lever de desværre ikke længere op til standarderne, forklarer Nicolai Høeg og peger på, at mange brugere klippe-klister Word-dokumenter ind, og så ryger standarden.

– Vi kan godt sætte Dynamicweb op, så det lukker for alle de muligheder, men det er ganske få kunder, der vælger den løsning, tilføjer han.

Dynamicwebs egen hjemmeside slipper som en af de ganske få gennem W3Cs validator uden at give fejl. Men kun forsiden, flere af undersiderne giver fejl. Dynamicweb har lavet et link til validator på alle sider, men linket validerer altid forsiden og ikke den pågældende underside.

– Det er klassisk, sådan kommer det til gå undervejs med en hjemmeside, forklarer Nicolai Høeg.

Der er mening med Sisyfos-opgaven

Når stort set alle overtræder reglerne, så er det nærmest håbløst at være internetpoliti i en lovløs verden. Det er ligesom den gamle græske gud, Sisyfos, der blev dømt til den ondeste, ondeste af alle domme: At rulle en sten op af bjerget, når han så nåede toppen, kunne han bare kigge på, at den rullede ned igen, så han kunne traske bagefter og begynde forfra. Men W3C opfatter ikke sig selv som internetpoliti.

– Vores opgave er at skabe et økosystem, hvor kvaliteten af det skabte indhold er højt. Med validatoren giver W3C økosystemet et værktøj til at skabe bedre indhold på nettet. Men det er hos kilden, opgaven skal løses. Selve valideringen er en værdifuld test, men det er ofte for sent at teste, når hjemmesiden er lavet, og indholdet er på plads. Jo tidligere jo bedre, konstaterer

Karl Dubost i en email til PROSAbladet fra Japan, hvor han bor og arbejder for W3C. Han opfatter det som W3Cs fornemste opgave at skabe bedre samarbejde med web-professionelle og få dem til at deltage i de tidlige stadier med at udvikle web-standarder.

Udviklerne og brugerne har magten

– Det er dem, der dagligt lever af at skabe indhold på internettet, og de har helt specifikke behov. På samme måde har udviklere af web-editorer og CMS-systemer konkret behov for at give deres brugere ukompliceret og problemfri oplevelse, og hvis standarderne ikke tillader det, så udvikler de naturligvis deres egen måde

at gøre det på og introducerer derfor deres egne funktioner. Ved at få dem til at deltage i standardiseringsarbejdet har vi en bedre chance for at deres specifikke behov bliver opfyldt af standarderne, skriver Karl Dubost. Han er leder af W3Cs interessegruppe for kvalitetssikring, der netop har til opgave at involvere interesserede på internettet i at forstå organisationens arbejde og ideen med internetstandarder. Interessegruppen arbejder i særdeleshed på at engagere de udviklere, der ikke har deltaget i arbejdet med at skrive W3Cs anbefalinger og standarder.

Læs mere om de tekniske aspekter ved validering i næste nummer af PROSAbladet.

Det er hjemmesiderne, der er problemet, fordi de ikke lever op til internettets internationale standarder. Prøv bare at køre din egen eller virksomhedens hjemmeside gennem...

Markedet og standarderne i evig strid

Der er grundlæggende to måder at tænke på, når man skaber et teknisk produkt: Den ene opdager og retter fejl i det skjulte, så brugeren ikke lægger mærke til dem. Den anden afviser konsekvent fejl. Hvis tv-signalet for eksempel er svagt, forsøger fjernsynet at kompensere og vise dele af signalet. Måske er farverne dårlige, billedet er sløret, og der er "sne" på, men der er billede på skærmen. Her er skjult fejlretning en fordel, fordi man kan se tv, selv om der for eksempel er atmosfæriske forstyrrelser, uvejr, eller man bare bor langt væk fra tv-senderen. Omvendt skal systemet til en pengeautomat ikke forsøge at kompensere, hvis en bruger for eksempel taster en forkert pinkode.

Browsere er som tv

– Browsere virker på samme måde som et fjernsyn, forklarer Karl Dubost fra World Wide Web Consortium, W3C. Han er le-

der af W3Cs arbejde med kvalitetssikring, og han nævner som eksempel, at der er standarder, der definerer, hvordan tv-signalet burde være, ligesom der er standarder for html-koden i hjemmesider på internettet.

– Men virksomheder laver produkter på et marked med konkurrence. Deres mål er at få flest mulige kunder og skaffe størst mulig markedsandel. Kampen er på kvalitet, robusthed og brugernes oplevelse, siger Karl Dubost og vurderer, at den tv-fabrikant, der udvikler et tv, der uden synlige fejl for forbrugeren kan vise et hæderligt tv-signal under alle forhold, vil sælge flest fjernsyn. Den virksomhed, der hverken viser billede eller lyd, hvis signalet er svagt, vil hurtigt gå konkurs. Eller begynde at producere fejl-tolerante fjernsyn. Tv-stationer indretter også deres signaler efter de fejltolerante fjernsyn på markedet, men det giver problemer, når de pludselig vil til at arbejde sammen og

sende udsendelser på hinandens sendenet. En indlysende ide for at få flere seere (læs: kunder). Dyre ingeniører bliver kaldt til, store projekter sat i søen, avancerede systemer til at konvertere signaler bliver købt ind – og nogle gange virker det ikke alligevel. Det er simpelthen dyrt og besværligt at genskabe fælles standarder, når produkterne er på markedet, og kunderne har vænnet sig til dem. Derfor argumenterer W3C konstant for at sikre en balance mellem markedets krav og det langsigtede ønske om en fælles standard.

– Genkendelse af fejl er en velsignelse for brugervenligheden, men det har en pris at implementere det – og nogle gange går det galt. Hvis nogle indholdsleverandører stoler på mekanismerne til genkendelse af fejl i stedet for at overholde de internationale standarder, så løber de risikoen for at skabe ubrugelige hjemmesider i nogle sammenhænge. Nu eller i fremtiden, siger Karl Dubost.

Midtvejsmøde 2007

PROSA holder midtvejsmøde

- Lørdag den 17. november 2007 på Zahles Seminarium, Linnésgade 2, København
- Søndag den 18. november 2007 afholdes der en ekstraordinær delegeretforsamling

Motiveret dagsorden udsendes senere.

Midtvejsmødet er din mulighed for at være med til at præge PROSA på nogle af de områder, PROSA beskæftiger sig med.

Tilmeldingsfrist er d. 5. november 2007 på prosek@prosa.dk.

Peter Ussing

Program for midtvejsmødet

Tidsplan

11.00 - 11.15

Velkomst ved formand Peter Ussing

11.15 - 12.30

Hvor er Informationsteknologien om 10 år?

Gæstetaler Preben Mejer, Innovation Lab.

12.30 - 12.45 Pause

12.45 - 14.00

Internationalt fagligt samarbejde i en globaliseret verden

Gæstetaler Gerhard Rohde, UNI www.union-network.org

14.00 - 14.45 Pause med let anretning

15.00 - 17.30

Temaarrangementer/workshops

17.45 - 18.15

Året der gik ved formand Peter Ussing

18.15 - 18.30

Afrunding og afslutning

19.00 - Middag og fest

Der kan forekomme ændringer af programmet og evt. ændringer kan ses på www.prosa.dk. Her kan du også tilmelde dig.

Foto: Morten Fauerby

Mød Danmarks bedste computerhjerne

Direktør Preben Mejer, Innovation Lab, er blevet kaldt en af Danmarks bedste computerhjerne, it-spåmand og storinspirator. På midtvejsmødet kikker Preben Mejer 10 år ind i den informationsteknologiske fremtid.

Kom og bliv inspireret af manden, der blev uddannet som boghandler, men som har startet DanaData og TDC Internet, har været udviklingsdirektør hos TDC og senere manden bag Innovation Lab.

Fra midtvejsmødet 2005

Du kan vælge følgende temaarrangementer/ workshops mellem kl. 15 og 17.30:

A. De nye it-professionelle

Fremtidens it-folk er ikke kun fagspecialister – de skal også have indsigt i andre områder, som fx. forretningsgange, projektledelse og formidling af komplekse problemstillinger. Samtidig stilles der krav om længere uddannelse og om konstant at lære nyt. Hør mere om fremtidens arbejdsmarked og om, hvad PROSA kan gøre for dig. Oplæg v. Future People, der arbejder for at få flere it-studerende ved de danske universiteter og uddannelsesinstitutioner.

Arrangør: PROSA/ØST/VEST

B. Terrorlovene og privatlivets fred

De nye terrorlove betyder en kraftig udvidelse af overvågningen af alle borgere. Hvordan er det gået med logningsbekendtgørelsen, og hvad kan vi gøre for at beskytte privatlivets fred? Vi følger op på den politiske cd med software til beskyttelse af privatlivet: "Privatlivets fred".

Arrangør: It- og samfundsudvalget (ITS)

C. Kompetenceudvikling gennem arbejdsprocessen

70-80% af vores kompetencer opnår vi gennem erfaring i arbejdsprocesser på arbejdspladsen, privat og andre steder i samfundet. Hvordan kan vi forholde os mere bevidst til den kompetenceudvikling, vi gennemgår og kan vi, ved at forholde os bevidst til det, lade kompetenceudvikling i arbejdsprocessen træde i stedet for hele eller dele af uddannelsesforløb?

Arrangør: Uddannelse, Ledighed og Kompetenceudvikling (ULK)

D. Solister – hjælp til selvhjælp

Er du også den eneste it-ansvarlige på arbejdspladsen? I så fald deler du skæbne med rigtig mange andre "solister" i PROSA, der står alene i forbindelse med problemer omkring ferie, sygdom osv. For hvem skal klare arbejdet, mens I er væk? I workshoppen prøver vi at sparke en diskussion og en udvikling i gang, som på sigt gerne skal munde ud i nogle løsningsforslag, der kan afhjælpe jer i en travl hverdag.

Arrangør: Hverveudvalget (HVUD)

E. PROSAs nye arbejdsmiljøundersøgelse

Kom og hør resultaterne fra PROSAs psykiske arbejdsmiljøundersøgelse og vær med til at diskutere, hvordan vi skal bruge dem – såvel fra PROSAs side som på den enkelte arbejdsplads. På mødet får du de dugfriske resultater fra undersøgelsen, men ingen tal er noget værd, hvis ikke de bliver brugt til at lave forbedringer. Derfor inviterer Arbejdsmiljøudvalget til diskussion af dette – og til diskussion af forbedring af det psykiske arbejdsmiljø i øvrigt.

Arrangør: Arbejdsmiljøudvalget

Ajax Bible

This book teaches you to build interactive Web applications with Ajax. It enables you to create live searches and online spreadsheets. It also enables you to create blazing fast Web applications with powerful Ajax. If you think that mastering Ajax is too difficult, guess again. You can create Web applications that look and feel like desktop apps in less time than you think with the comprehensive Ajax instruction in this in depth book.

Steven Holzner 695 sider
ISBN: 9780470102633 Normalpris kr. 383,
Medlemspris kr. 275,-

MÅNEDSTILBUD

Filthy Rich Clients

"Filthy Rich Clients" is a term the authors created to refer to applications that are so graphically rich that they ooze cool. This book is about building better, more effective and cooler desktop application using Java tools. Graphical effects, espe-

cially animated ones, can be overdone creating an application that would overload the senses.

Chet Haase 572 sider
ISBN: 9780132413930
Normalpris kr. 454,-
Medlemspris kr. 363,-

Spring in Action

Written for enterprise Java developers who have become disillusioned with the complexity and bulk involved with EJB development, "Spring in Action" demonstrates how the Spring framework can make coupled code easy to manage, understand, reuse, and unit-test.

Craig Walls 730 sider
ISBN: 9781933988139
Normalpris kr. 454,-
Medlemspris kr. 363,-

Head First HTML with CSS and XHTML

Tired of reading HTML books that only make sense after you're an expert? Then it's about time you picked up Head First

HTML with CSS & XHTML and really learned HTML. Oh, and if you've never heard of CSS, that's okay - we won't tell anyone you're still partying like it's 1999 - but if you're going to create Web pages in the 21st century then you'll want to know and understand CSS.

Elisabeth Freeman 658 sider
ISBN: 9780596101978
Normalpris kr. 405,-
Medlemspris kr. 324,-

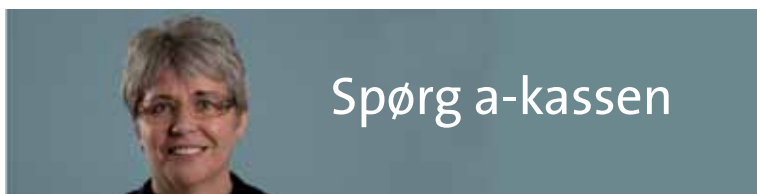
PHP 5 Advanced

Sharpen your PHP skills with the fully revised and updated, PHP 5 Advanced for the World Wide Web: Visual QuickPro Guide! Filled with fifteen chapters of step-by-step content and written by best-selling author and PHP programmer, Larry Ullman, this guide teaches specific topics in direct, focused segments, shows how PHP is used in real-world applications, features popular and most-asked-about scripts, and details those technologies that will be more important in the future.

Larry Ullman 592 sider
ISBN: 0321376013
Normalpris kr. 312,-
Medlemspris kr. 250,-

Halmstadgade 6, 8200 Århus N
Tlf.: 8610 0338 Fax: 8937 3555
E-mail: ftu@ats.dk
www.ftu.dk
Få 20% rabat hos FTU boghandel

Orientering

? *Hvad er forskellen på at være medlem af fagforeningen PROSA og PROSAs a-kasse?*

Nikolaj, 22 år

! Det er et meget relevant spørgsmål, du her stiller. PROSA er en fagforening, dvs. en forening, der varetager medlemmernes interesser. Som medlem af fagforeningen får du hjælp og vejledning fx. vedr. ukorrekt opsigelse, overenskomstforhandlinger og lønforhandling. Du kan vælge kun at være medlem af fagforeningen. Men du kan kun få fx. dagpenge og efterløn, hvis

du er medlem af en a-kasse. PROSA har egen a-kasse: IT-fagets a-kasse. A-kassen optager kun medlemmer, som kan være medlem af fagforeningen, men det behøver man ikke være. Du kan være medlem af en a-kasse uden at være medlem af en fagforening og omvendt. Men mange vælger både fagforening og a-kasse og sikrer sig således både faglig bistand og ret til dagpenge. Kontingentet opkræves fælles, og begge kontingenter kan trækkes fra i skat. Kontingentet til både fagforening og a-kassen er i dag kr. 1.141,- pr. måned.

Anne Grethe Hansen, a-kasseleder

Seniorjob:

Forlænget dagpengeret

Af Vivian Andersen, konsulent i a-kassen

Fra 1. januar 2008 træder en ny lov om seniorjob i kraft. Ledige medlemmer har ret til et seniorjob, hvis dagpengeperioden udløber tidligst fem år før efterlønsalderen. Det er samtidig en betingelse, at man har ret til efterløn. Medlemmer, der er fyldt 54 år før 1. januar 2007, er ikke omfattet af den nye lov om seniorjob.

Nogle af hovedpunkterne i den nye lov, kan du læse her. Men der er mange andre facetter og forhold som kan have betydning for dig, så kontakt a-kassen for nærmere information.

- du skal søge om ansættelse i et seniorjob i din bopælskommune
- ansøgningen skal være modtaget senest to måneder efter den dag, hvor din dagpengeperiode udløber.
- søg i god tid! Ellers kan du risikere, at du ikke har indtægt i op til fire måneder.

- din kommune fastsætter jobbet indhold og omfang efter samtale med dig
- seniorjobbet skal være på almindelig løn- og ansættelsesvilkår
- seniorjob er støttet arbejde og kan ikke bruges til genoptjening til en ny dagpengeperiode
- selvom du er ansat i et seniorjob, skal du være registreret som arbejdssøgende i jobcenteret og have lagt dit CV på www.jobnet.dk.

A-kassen tilbyder dig en personlig vejledningssamtale om seniorjob. Du vil derfor i god tid før din dagpengeret udløber blive kontaktet af a-kassen. Har du spørgsmål om seniorjob, er du velkommen til at kontakte a-kassen på tlf. 3336 4141. Du kan læse mere om seniorjob på www.prosa.dk.

CV skal aktiveres hver uge

Rådighedsreglerne får igen en stramning: Fra den 1. januar 2008 skal alle ledige aktivere deres CV mindst en gang ugentligt, ellers kan det berøre dagpengene. Det betyder, at du skal logge dig ind på dit CV på jobnet mindst en gang ugentligt – ikke som nu kun hver 12. uge. Husk at gemme, hvis du ændrer noget, og husk altid at logge ud, når du er færdig.

Nye regler for ledige kursister

Der er kommet nye regler for ledige kursister, som skal have VEU-godtgørelse eller SVU. Perioden, indenfor hvilken ledige over 25 år kan opnå VEU-godtgørelse eller SVU, ændres til de første ni måneders ledighed mod tidligere indenfor de første 12 måneders ledighed.

Kort nyt

PROSA-pensionister er ikke klar til gyngestolen

Seniorernes ideer for den 3. alder ligger langt væk fra den traditionelle opfattelse af pensionistlivet. På PROSAs brainstormmøde for senioraktiviteter tidligere på året stod det klart, at flere stadig ønsker at være en aktiv it-ressource i forhold til samfundet. Fx. blev der nævnt, at man kunne give it-hjælp til pensionister, hjælpe elever med fx. udvikling af databaser, holde foredrag og begynde en mentorordning. PROSA vil gerne være koordinator for et sådan seniorkorps, hvis der er interesse for det. Du kan uformelt kontakte Bo Sune Christensen på bsc@prosa.dk eller 33 36 47 53, hvis du er interesseret, har spørgsmål eller andre ideer.

Fremstød blandt akademikere

PROSA arbejder tættere og tættere sammen med studerende på de højere læreranstalter, bl.a. Copenhagen Business School (CBS), København Universitet (DIKU), Aalborg Universitet

(AAU) og IT-Universitetet (ITU). I de senere år er PROSA blevet en integreret samarbejdspartner i planlægningen af introforløb, hvor sponsorerer bl.a. går til t-shirts, tryksager eller aktiviteter som festmiddage og konkurrencer. Til gengæld bliver materialet om det gratis studiemedlemskab delt bredt ud. PROSA/STUD samarbejder også med lokale studenterråd eller foreninger og er bl.a. med til at arrangere foredrag om fx. effektiv studieteknik og ansættelsesforhold på studiejobbet.

Fuld godtgørelse til Claus Juul

Tre måneders godtgørelse for uberettiget fyring. Det er, hvad sikkerhedskonsulent Claus Bobjerg Juul har fået af IBM, efter at han blev fyret for at have kritiseret virksomhedens såkaldte jobkarteller i en artikel på computerworld.dk. Både PROSA og Claus Juul er glade for dette udfald, men pointerer også, at kartelsagen ikke er overstået.

– Nu er det kun fyringssagen, der er gået på plads. Men den egentlige kartelsag, hvor Claus har sagsøgt IBM pga. det hemmelige jobkartel, er

endnu ikke overstået, fortæller faglig sekretær i PROSA, Hanne Lykke Jespersen.

Digital identitet på nettet

Torsdag den 30. august gennemgik Arkitektur evangelist i Microsoft René Løhde deres Card Space identitetssystem. Lawrence Lessig sagde i 2006 til Wired Magazin: "Now, with the debut of the InfoCard identity management system, Microsoft is leading a network-wide effort to address the issue. To those of us long skeptical of the technology giant's intentions, the plan seems too good to be true. Yet the solution is not only right, it could be the most important contribution to Internet security since cryptography."

WirelessCenter

Center for trådløse teknologier og økonomi

Kom til to spændende seminarer – september og oktober måned

26. september – Innovating Car Infotainment Systems

The seminar presents AVX Technology's platform for car infotainment systems. It offers wireless broadband access to Internet, GPS, touch screens, video, audio and a wide selection of connectivity to other devices.

The speaker at the seminar is Steen Christensen one of the finalist in the competition on TV2 to be the entrepreneur of 2007.

3. oktober – High Speed Bluetooth in Products

Seminar in co-orporation with Nohau Denmark A/S Eric Kaplan, Founder of Frontline Test Equipment Inc. What is Bluetooth?

Essentials of bringing Bluetooth Products to market.

Flere informationer og tilmelding

- tast WirelessCenter.ihk.dk
- ring 4480 5170
- skype WirelessCenter.ihk.dk

Det er muligt at tilmelde sig til fagligt netværk og kommende arrangementer

Partnerskab

Projektsamarbejder

Kurser og rådgivning

Fagligt netværk

STATENS ARKIVER

RIGSARKIVET

Systemassistent til Tilgængeliggørelsesprojektet

Statens Arkiver søger en systemassistent til oparbejdning af elektroniske arkivalier med henblik på tilgængeliggørelse. Du kommer til at arbejde i Rigsarkivets Bevarings- og Kassationsafdeling, som er beliggende på Slotsholmen i København. Stillingen er til besættelse 1. november 2007, eller snarest derefter, og tidsbegrænset til 31. december 2008.

Rigsarkivets Bevarings- og Kassationsafdeling har bl.a. ansvaret for modtagelse, bevaring og tilgængeliggørelse af de elektroniske arkivalier, der skabes som følge af den offentlige sektors overgang til digital forvaltning.

Af Statens Arkivers resultatkontrakt med Kulturministeriet for perioden 2005-2008 fremgår det bl.a., at Statens Arkiver skal påbegynde et udviklingsarbejde, så man vil kunne stille elektroniske arkivalier til rådighed for kommende brugere.

Tilgængeliggørelsesprojektet er et lille projekt på 6 personer. De fleste arbejder fuldtids i projektet. Vi har forskellige faglig baggrund og de fleste af os sidder sammen i vores eget velfungerende projektkontor. Vi har et godt og givende samarbejde med de andre faggrupper i Statens Arkiver.

Stillingsbeskrivelse

Du vil som systemassistent deltage i arbejdet med at oparbejde digitale arkivalier, så de kan tilgængeliggøres. I 2007 arbejder vi først og fremmest med arkivalier indeholdende data fra journalsystemer og i løbet af 2008 skal vi arbejde med arkivalier indeholdende data fra registersystemer i øvrigt.

Digitale arkivalier i Statens Arkiver bliver afleveret i form af flade filer, der kan genrejses i et databasesystem. Data foreligger derfor i en struktur, der overholder 1. normalform og indekser og nøgler er markerede.

Arbejdsopgaven består i at udfærdige beskrivelser af digitale arkivalier, herunder de væsentligste nøgler og felter. Resultatet skal konkretiseres i form af database views, der benyttes af vores tilgængeliggørelsesprogram til at tilgå arkivaliet.

Arbejdet har rutinepræget karakter, hvorfor vi lægger vægt på, at du er metodisk, vedholdende og udholdende.

Du kan læse mere om arbejdet med bevaring af elektroniske arkivalier på Statens Arkivers hjemmeside www.sa.dk.

Kvalifikationer

Det er et krav, at du:

- har gode generelle it-kvalifikationer fx helt eller delvis bestået datanom, edb-assistent, datamatiker eller lignende uddannelse
- har et godt teoretisk kendskab til relationelle databaser
- har et solidt praktisk kendskab til SQL gerne fra Microsoft SQL Server
- har et kendskab til dataformater og datastrukturer
- har interesse for, tålmodighed, vedholdenhed og udholdenhed til at analysere digitale arkivalier

Statens Arkiver er en forskningsinstitution under Kulturministeriet, der har til formål at sikre bevaringen af arkivalier for fremtidens forskning, at stille arkivalier til rådighed for myndigheder og publikum, samt at udøve forskning og udbrede kendskabet til forskningens resultater. Statens Arkiver har ca. 350 ansatte fordelt på 7 institutioner; 3 i Jylland, 2 på Fyn og 2 på Sjælland.

Det vil være en fordel, at du

- har erfaring med databasers strukturer og formater
- har erfaring med projektarbejde i udviklingsprojekter, især it-udviklingsprojekter
- har kendskab til XML

Vi forventer, at du som person

- har gode samarbejdsevner og kan lide at arbejde både selvstændigt og tæt sammen i team
- forstår vigtigheden af at bevare og medvirke til et godt arbejdsklima i projektgruppen
- er resultatorienteret
- er ansvarlig, engageret og nysgerrig
- er metodisk, analytisk og kvalitetsbevidst

Vi tilbyder

Et job, hvor du kan være med til at sikre offentlighedens tilgang til den digitale kulturarv, samt et godt arbejdsmiljø med mange forskellige kompetenceprofiler

Vi har en 37 timers arbejdsuge med fleksible komme-gå-tider, så familie og arbejdsliv hænger sammen. Vi lægger vægt på et godt fagligt og socialt arbejdsmiljø, hvor man løser opgaver i samspil med sine kolleger.

Ansættelsesvilkår

Ansættelse og aflønning sker iht. gældende overenskomst mellem finansministeriet og PROSA/Stat.

Ansøgning

Ansøgning bilagt curriculum vitae og kopi af eksamensbeviser sendes til Statens Arkiver, Rigsdagsgården 9, 1218 København K eller mailbox@ra.sa.dk. Hvis du sender din ansøgning med e-post til mailbox@ra.sa.dk, skal den være forsynet med din postadresse. Ansøgningen og bilag skal være i samme e-post og i formatet PDF eller Word.

Ansøgningen skal være fremme **senest den 4. oktober 2007 kl. 12.00**.

Ansøgningen bedes mærket "**J.nr. 2007-1313-00304**".

Nærmere oplysninger om stillingen kan fås hos arkivchef Kirsten Villadsen Kristmar på tlf. 33 92 23 10 eller hos projektleder Jun Petersen Yoneyama på tlf. 33 92 23 08.

Du kan også læse mere om Statens Arkiver på www.sa.dk

Statens Arkiver tilstræber at få så bred en sammensætning i personalet som muligt, hvorfor alle interesserede uanset alder, køn, religion eller etnisk tilhørsforhold opfordres til at søge stillingen.

WWW.prosa.dk/fordele

Der er mange penge at spare, når du er medlem af PROSA. Læs mere om vores kontante tilbud her, men husk at der hele tiden kommer nye til, så følg også med på www.prosa.dk/fordele.

Har du ideer til nye medlemstilbud eller rabatordninger, er du velkommen til at kontakte os. Skriv til Bo Sune Christensen, bsc@prosa.dk.

RUNA FORSIKRING A/S

RUNA forsikring – Forsikringer til fordelagtige priser for medlemmer af Prosa

Du får rabat på familiens basisforsikring, ulykkesforsikring, rejseforsikring, livsforsikring. Tjek også din bilforsikring.

Tryg forsikring

Tillæggsforsikringsaftale mellem PROSA og Tryg

Mange af PROSAs medlemmer vil opleve en kraftig økonomisk nedgang ved arbejdsløshed. Derfor kan PROSA tilbyde dig en ledighedsforsikring, der kan give dig en bedre økonomisk dækning ved ledighed.

FolkeFerie.dk

Store rabatter på rejser i Danmark og udlandet

Der er ingen undskyldning for ikke at rejse. Som PROSA-medlem får du 300 kr. rabat på CharterFerien, 1.000 kr. rabat på UgeFerien og 15 % på MiniFerien på ti feriesteder i Danmark. Læs mere på www.folkeferie.dk/prosa

Teknik og Design –

Hjælp til selvstændige med PROSA-aftale

Vil du slippe for besværet med administration, moms, skat og dagpenge? Så har PROSA og Teknik og Design aftalen, der vil gøre dit liv lettere. Aftalen er sat i verden for at hjælpe dem, der løser tidsbegrænsede opgaver eller driver selvstændig virksomhed, fx.: Freelancere, selvstændige, ledige m.fl.

Få 20% hos FTU Boghandel

Som PROSA-medlem får du automatisk 20% rabat på alle it-bøger i FTU Boghandel. I særlige undtagelsestilfælde er du altid sikret FTUs laveste pris. FTU har gennem de seneste mange år specialiseret sig i netop it-litteratur med hovedvægt på udenlandske bøger. Du kan booke bøgerne online.

ComOn – Få gratis digitalt abonnement

Du kan som PROSA-medlem gratis tilmelde dig it-avisen ComOns digitale udgave i 12 måneder.

Computerworld - Halv pris på it-nyheder og gratis prøveabonnement i 3 måneder

Du kan gennem PROSA få 50% rabat på et årsabonnement af it-avisen Computerworld det første år. Derefter sænkes rabatten til 35%.

PROSA/Bank –

Gratis Mastercard med 30.000 i kredit
PROSA har et samarbejde med Lån og Spar Bank, der giver dig et gratis MasterCard til dig og din samlever samt god rabat på optagelse af nye lån. Læs mere på www.prosabank.dk

Bliv medlem af Forbrugsforeningen og spar penge

Alle medlemmer af PROSA kan blive medlem af Forbrugsforeningen af 1886. Hver gang, du bruger Forbrugsforeningens kontokort i en af de ca. 4.300 forretninger, som foreningen samarbejder med, optjener du bonus – normalt 9%.

STATENS ARKIVER

RIGSARKIVET

Systemassistent til Format- og strukturkonverteringsprojektet

Statens Arkiver søger et antal systemassistenter til arbejde med elektroniske arkivalier. Stillingerne er placeret i Rigsarkivets Bevarings- og Kassationsafdeling, som er beliggende på Slotsholmen i København. Stillingerne udløber på forskellige tidspunkter i 2. halvår af 2008 og er til besættelse snarest muligt.

Rigsarkivets Bevarings- og Kassationsafdeling har bl.a. ansvaret for langtidsbevaringen og tilgængeliggørelsen af de elektroniske arkivalier, der skabes som følge af den offentlige sektors digitale forvaltning.

Stillingsbeskrivelse

Systemassistenten skal være tilknyttet format- og strukturkonverteringsprojektet, som har til opgave at format- og strukturkonvertere alle elektroniske arkivalier til gældende bevaringsstandard. Det omfatter både e-registre og e-journaler, samt lyd- og videoarkivalier.

Dit arbejde kommer til at omfatte konvertering af arkivalier, herunder

- undersøgelse af de elektroniske arkivaliers databeskrivelser (dataanalyse)
- omformning og indtastning af dem i en digital beskrivelsesstandard
- konvertering af arkivaliernes strukturer, pakkede felter, tegnsæt og dataformater til gældende bevaringsstandard
- dokumentering af konverteringen og om konverteringen lever op til principperne for konvertering
- test af de konverterede arkivalier
- registrere konverterede arkivalier i registreringsdatabasen
- løbende at identificere og løse problemstillinger, som vil dukke op i forbindelse med løsningen af disse opgaver
- evt. overførelse af de konverterede arkivalier til bevaringsmedier

Arbejdet har rutinepræget karakter, hvorfor vi lægger vægt på, at du er metodisk, vedholdende og udholdende, og at dit temperament passer til denne type opgaver.

Andre opgaver kan også komme på tale, fx

- udvikling af arbejdsgange og arbejdsgangsbeskrivelser
- registreringsopgaver
- mindre driftsopgaver

Der vil ikke blive tale om udviklings- og programmeringsopgaver.

Du kan læse mere om arbejdet med bevaring af elektroniske arkivalier på Statens Arkivers hjemmeside www.sa.dk.

Kvalifikationer

Det er et krav, at du:

- har gode it-kvalifikationer fx helt eller delvis bestået datanom, edb-assistent, datamatiker el. lignende uddannelse
- har kendskab til relationelle databaser
- har viden om dataformater og datastrukturer (hierarkiske og relationelle)
- har evne til at omsætte teoretisk viden til praktiske løsninger
- har interesse for, tålmodighed, vedholdenhed og udholdenhed til at analysere gamle datastrukturer
- har kendskab til SQL

Statens Arkiver er en forskningsinstitution under Kulturministeriet, der har til formål at sikre bevaringen af arkivalier for fremtidens forskning, at stille arkivalier til rådighed for myndigheder og publikum, samt at udøve forskning og udbrede kendskabet til forskningens resultater. Statens Arkiver har ca. 350 ansatte fordelt på 7 institutioner; 3 i Jylland, 2 på Fyn og 2 på Sjælland.

Det vil være en fordel, at du:

- har erfaring med databasers strukturer og formater i 1970-90'erne
- har viden om kravspecifikation og dataanalyse
- har viden om udvikling og implementering af it-løsninger
- har et godt kendskab til hardware og software
- har kendskab til XML
- har erfaring med nævnte arbejdsopgaver

Vi forventer, at du som person

- har gode samarbejdsevner og kan lide at arbejde både selvstændigt og tæt sammen i grupper
- forstår vigtigheden af at bevare og medvirke til et godt arbejdsklima i projektgruppen
- er resultatorienteret
- er ansvarlig, engageret og nysgerrig
- er metodisk, analytisk og kvalitetsbevidst.

Vi tilbyder

Et job, hvor du kan være med til at sikre bevaringen af den digitale kulturarv, samt et godt arbejdsmiljø med mange forskellige kompetenceprofiler

Vi har en 37 timers arbejdsuge med fleksible komme-gå-tider, så familie og arbejdsliv hænger sammen. Vi lægger vægt på et godt fagligt og socialt arbejdsmiljø, hvor man løser opgaver i samspil med sine kolleger.

Ansættelsesvilkår

Ansættelse og aflønning sker iht. gældende overenskomst mellem finansministeriet og PROSA/Stat.

Ansøgning

Ansøgning bilagt curriculum vitae og kopi af eksamensbeviser sendes til Statens Arkiver, Rigsdagsgården 9, 1218 København K eller mailbox@ra.sa.dk. Hvis du sender din ansøgning med e-post til mailbox@ra.sa.dk, skal den være forsynet med din postadresse. Ansøgningen og bilag skal være i samme e-post og i formatet PDF eller Word.

Ansøgningen skal være fremme **senest den 4. oktober 2007 kl. 12.00.**

Ansøgningen bedes mærket "**J.nr. 2007-1313-00305**".

Nærmere oplysninger om stillingen kan fås hos arkivchef Kirsten Villadsen Kristmar på tlf. 33 92 23 10 eller hos projektleder Jan Nepper-Christensen på tlf. 33 92 23 62.

Du kan også læse mere om Statens Arkiver på www.sa.dk

Statens Arkiver tilstræber at få så bred en sammensætning i personalet som muligt, hvorfor alle interesserede uanset alder, køn, religion eller etnisk tilhørsforhold opfordres til at søge stillingen.

Aktiviteter

Kurser og foredrag 2007

24-Sep	Workflow med Office 2007 og SharePoint 2007	Få indblik i, hvordan man med Office 2007 og SharePoint 2007 kan lave workflow i din organisation.	PROSA Aalborg
25-Sep	Ruby-brigade	19-22	København
26-Sep	The Animation Workshop, foredrag på engelsk	Foredrag om Animation Workshop, hør om spiluddannelser og optagelseskrav. Hvad sker der i den danske og amerikanske spilbranche, se nye eksempler og hør om de værktøjer, der bliver brugt.	PROSA Århus
27-Sep	ITIL-foredrag	Introduktion til ITIL - hvad kan det bruges til hos dig?	PROSA Odense
3-Oct	Scrum	En af de mest populære agile projektstyrings og software udviklingsmetoder er Scrum.	Artpeople - Ørstedhus
3-Oct	ITIL-foredrag	Introduktion til ITIL – hvad kan det bruges til hos dig?	CEU Herning
3-Oct	InfoPath 2007 med SharePoint 2007	Få indblik i, hvordan man kan opbygge formularer med InfoPath 2007, samt bruge SharePoint til at definere workflow.	PROSA Århus
4-Oct	Virksomhedsbesøg hos Sonofon	Kom og hør om udviklingen hos Sonofon i Aalborg.	Sonofon, Aalborg
6-Oct	Træf og generalforsamling i PROSA/STUD	Træf og generalforsamling i PROSA/STUD 6-7. Oktober 2007.	Vejle Vandrehjem
9-Oct	Girlz Night: Tal - så det rykker	Udnyt dit potentiale i mundtlig formidling.	AK Samvirke
10-Oct	Workflow med Office 2007 og SharePoint 2007	Få indblik i, hvordan man med Office 2007 og SharePoint 2007 kan lave workflow i din organisation.	PROSA Århus
22-Oct	Programmering af Office 2007	Få indblik i, hvordan man med Office 2007 og simple værktøjer kan få automatiseret en masse arbejdsgange.	PROSA Aalborg
24-Oct	Programmering af Office 2007	Få indblik i, hvordan man med Office 2007 og simple værktøjer kan få automatiseret en masse arbejdsgange.	PROSA Århus
25-Oct	Forretnings- og It-arkitektur hånd i hånd	Serviceorienteret arkitektur, SOA, og forretnings- og it-arkitektur (Enterprise Architecture EA) er to af de centrale områder for forretnings- og it-udviklingen i både offentlige og private organisationer. De to arkitekturområder er imidlertid begyndt at vokse sammen.	Pyramiden, Dansk Industri
27-Oct	Nyheder og ændringer i Vista-versionen.	Kurset arrangeres sammen med Investas.	Ballerup Handelsskole
29-Oct	InfoPath 2007 med SharePoint 2007	Få indblik i, hvordan man kan opbygge formularer med InfoPath 2007, samt bruge SharePoint til at definere workflow.	Kolding
31-Oct	Workflow med Office 2007 og SharePoint 2007	Få indblik i hvordan man med Office 2007 og SharePoint 2007 kan lave workflow i din organisation.	Folkets Hus, Struer

Læs mere og tilmeld dig på www.prosa.dk/kursus.

Aktiviteter

Studiegrupper i computersikkerhed og indlejrede systemer, Århus

Aarhus Unix User Group (AaUUG) og PROSA arrangerer i fællesskab en række studiegruppeaftener om computersikkerhed og indlejrede systemer. Det sker i PROSA, Møllegade, Århus den første tirsdag i måneden.

Grupperne vil være drevet af deltagerne og disses interesser. Arrangørerne står til rådighed med maillister til den interne kommunikation, lokaler, internetforbindelse osv.

Begge grupper sidder og arbejder i det samme lokale, så man kan altid tage et kig hos nabogruppen.

Tid:

Første studiegruppeaften er den 2. oktober 2007, kl. 19-22

Sted:

PROSA, Møllegade 9-13, 8000 Århus C.

Vinderne af Eurocon-konkurrencen

Mange svarede rigtigt på sidste nummers konkurrence, hvor det rigtige svar var "Eurocon 2007". Der er udtrukket fem vindere, der hver får to fri-billetter til science fiction-festivalen Eurocon 2007 den. 21. – 23. september. Vinderne blev:

Henning Kristensen
Kim Overgaard
John Teglmann
Alexander Wang
Daniel Hammer

Vinderne er kontaktet direkte.

Mashups og dit første job

Er du under 35 år og i starten af dit arbejdsliv? Så kom til lørdagsseminar med PROSAs ungdomsudvalg. Du får gode råd til din kommende karriere fra Erik Swiatek, der er chef for PROSAs kursusafdeling, spilentusiast samt erfaren it-professionel. Hør også Martin Lindboe fra Kapow Technologies fortælle om mashups, der er det nyeste inden for webapplikationer, og som kan blive det næste store hotte efter SOA. Gratis for medlemmer.

Tid:

Lørdag den 13. oktober

Tilmelding:

www.prosa.dk/kursus

It- og samfundsudvalget afholder åbent debatmøde:

Fildeling – tyveri eller frihedskamp?

Talspersonen for Pitatgruppen, Claus Pedersen kommer med et oplæg om den voksende modsætning mellem ophavsret og ophavsretlovgivning. Uden respekt for ophavsret, og uden ret til sin egen ophavsret, er den ulovlige kopiering en af den skabende kunstners vigtigste allierede.

Tid:

Torsdag den 18. oktober 2007 kl. 17.30 - 19.

Sted:

PROSA, Ahlefeldtsgade 16, København

Tilmelding:

www.prosa.dk/kursus

Netværksgruppe om LEGO MINDSTORMS, Århus

Hver 14. dag kl. 17-21 mødes en netværksgruppe i Århus omkring LEGO MINDSTORMS, hvor der bliver bygget og programmeret med henblik på at kunne deltage i konkurrencer. PROSA er vært ved et lille traktement. Interesserede kan få en invitation ved at kontakte Ove Larsen, ola@prosa.dk.

Virksomhedsbesøg hos Sonofon, Aalborg

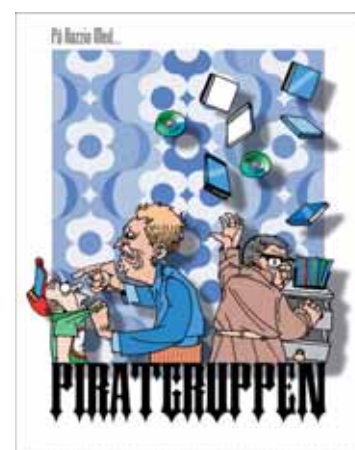
Sonofon er i gang med at insource deres it-opgaver. Fem år efter at de var årets outsourcer, går Sonofon nu den anden vej – hør hvorfor. Hør også hvordan Sonofon oplever udviklingen, om de kommende jobåbninger og hvilke krav de stiller til nye it-folk. Gratis for medlemmer.

Tid:

Torsdag den 4. oktober 2007

Tilmelding:

www.prosa.dk/kursus

Aktiviteter

PROSA i Odense

Workshop i C#.NET, Odense

Kurset løber over tre tirsdage i oktober og giver et indblik i C#.NET: .NET-framework'et, udviklingsmiljøet, Visual Studio, Windows- og webprogrammering selve programmeringssproget. Der vil være masser af hands-on øvelser, og der kræves ingen særlige forudsætninger, kun nysgerrighed.

Underviserne er Bjørk Boye Busch og Otto Knudsen, der begge underviser på TietgenSkolens datamatikeruddannelse.

Tid:

Tirsdag d. 2. oktober
Tirsdag d. 9. oktober
Tirsdag d. 23. oktober

kl. 18:30 - ca. 21:30

Sted :

Odense – adresse meddeles senere.

Pris :

Gratis for PROSA-medlemmer. Øvrige : 450 kr.

Tilmelding :

Senest onsdag d. 26. september via www.prosa.dk/kursus

GENERALFORSAMLING I PROSA VEST

Lørdag den 13. oktober 2007
kl. 12.30 i Møllegade 9-13, kælderen

Generalforsamling i PROSA/ØST

Tirsdag 30. oktober 2007 fra kl. 18.00-22.30.
AK Samvirke, Nørre Farimagsgade 43, 1364 KBH K

Generalforsamling i STAT

Lørdag d. 3. november 2007 Kl. 13 – 18
I PROSAs lokaler, Ahlefeldtsgade 16, 1359 København K

Særpris for medlemmer:

Forretningsorienteret SOA

Forretnings- og it-arkitektur hånd i hånd – lær af de mest succesfulde organisationer i USA, Canada og Danmark!

Serviceorienteret arkitektur, SOA, og forretnings- og it-arkitektur (Enterprise Architecture EA), er to af de centrale områder for forretnings- og it-udviklingen i både offentlige og private organisationer. De to arkitekturområder er imidlertid begyndt at vokse sammen. SOA har længe har været set som et teknisk projekt, der har svært ved at slå igennem på forretningsplanet, og det er her, EA tankegangen tilføjer den kommercielle tankegang. Konferencens cases vil demonstrere, at med det rigtige set-up kan frugterne høstes allerede nu.

Hovedtalere er Dick Burk og Gary Doucet, Chief Architects fra USA og Canada. Mød også Tom Togsverd, Kristian Hjort Madsen, Lars Frelle Petersen, Allan Bo Rasmussen og John Gøtze. Cases: Lennart Klamer, Jesper Olesen og Lars Thaaning Pedersen.

Tid:

Torsdag den 25. oktober 2007

Sted:

Pyramiden, Dansk Industri, København

Pris:

Medlemmer af PROSA får en særpris til konferencen: kr. 2975,- + moms.

Tilmelding

http://www.artpeople.dk/Forretningsorienteret_SOA.1141.o.html

Copyright 2003 by Randy Glasbergen.
www.glasbergen.com

“Thank you for holding. Your wait time is approximately...well, let’s just say this might be a good time to cancel any vacation plans.”

PROSA

Forbundet af It-professionelle

Henvendelse omkring hastesager kan uden for PROSAs åbningstider ske direkte til de fagligt valgte på nedenstående telefonnumre og mailadresser:

Hovedkontor, a-kasse, afdelingskontor og lokalkontor

København

Hovedkontor og a-kasse

Ahlefeldtsgade 16,
1359 Kbh. K.
Kontortid: kl. 9-15,
mandag dog 10-15
Tlf.: 3336 4141
fax: 3391 9044
medlemsreg@prosa.dk
akasse-kbh@prosa.dk
formand@prosa.dk
faglig-kbh@prosa.dk

Formanden, næstformand og faglige sekretærer

Peter Ussing Formand

Direkte: 3336 4767
Privat: 4556 6665
Mobil: 2819 8497
E-mail: pus@prosa.dk

Jan Irgens Næstformand

Direkte: 3336 4123
Mobil: 2760 1177
E-mail: jir@prosa.dk

Århus

Afdelingskontor

Møllegade 9-13,
8000 Århus C.
Kontortid: kl. 10-15
Tlf.: 8730 1414
fax: 8730 1415
A-kassen tlf.: 8730 1401
E-mail:
faglig-arh@prosa.dk

Eva Birch Christensen Faglig sekretær

Direkte: 3336 4128
Privat: 3585 8220
Mobil: 2888 1251
E-mail: ebc@prosa.dk

Hanne Lykke Jespersen Faglig sekretær

Direkte: 8730 1405
Privat: 8641 5494
Mobil: 2888 1247
E-mail: hlj@prosa.dk

Odense

Lokalkontor

Overgade 54
5000 Odense C
Kontortid: kl. 10-15
Tlf.: 6617 9211
fax: 6617 7911
E-mail:
faglig-ode@prosa.dk

Erik Dahl Klausen Faglig sekretær

Direkte: 8730 1412
Mobil: 2778 5430
Privat: 8699 0056
E-mail: ekl@prosa.dk

Carsten Larsen Faglig sekretær

Direkte: 3336 4198
Privat: 6591 3134
Mobil: 2962 0295
E-mail: cla@prosa.dk

Aalborg

Lokalkontor

Steen Blichersgade 10,
9000 Aalborg
Kontortid: Sidste torsdag
i hver måned kl. 13-18
Tlf.: 9816 9130
Fax: 9816 4730

Mogens Sørensen Faglig sekretær

Direkte: 3336 4127
Privat: 3391 4649
E-mail: mos@prosa.dk

Lokalafdelinger

PROSA/CSC

Sekretær: Peter Gulstad
Retortvej 6-8, 2500 Valby
Tlf. 3614 4000

PROSA/SAS

Formand: Annette Hansen
Engvej 165, 2300 Kbh. S
Tlf.: 3232 0000

PROSA/STAT

Ahlefeldtsgade 16
1359 Kbh. K
Tlf.: 3336 4121

PROSA/VEST

Møllegade 9-13
8000 Århus C
Tlf.: 8730 1405

PROSA/ØST

Ahlefeldtsgade 16
1359 Kbh. K
Tlf.: 3336 4127

PROSA/STUD

Overgade 54
5000 Odense C
Tlf.: 3336 4273

POST

PP

DANMARK

Maskinel Magasinpost
ID-nr. 42091

Kæpheste og politisk kandestøberi

PROSAs formand tager til genmæle mod redaktionsudvalgets formand, Jesper Gødvad.

Af Peter Ussing, formand for PROSA

Jesper Gødvad har i de sidste par numre af PROSAbladet (juni og august 2007 numrene) været ude for at luften nogle af sine private kæpheste – placeret på prominent plads. Det er fint, at PROSAbladet giver ledelsen af foreningen et modspil. Dette skal til for, at demokratiet kan virke. Men redaktionens magtposition betyder også, at der er krav til den journalistiske redelighed af deres arbejde. Jeg mener desværre ikke, at Jespers kommentarer kan klare et nærmere eftersyn på dette område. I den forbindelse er det vigtigt at forstå, at Jesper Gødvad har deltaget på alle delegeretforsamlinger siden 2002 frem til 2006, hvor han blev valgt som medlem af redaktionsudvalget (med min støtte).

Ingen urafstemning

Jesper skriver bl.a. "... Der er ikke annonceret en urafstemning i skrivende stund. Men den er på vej. Det betyder, at alle medlemmer – også dig – skal stemme om vedtægtsændringer...". Jeg har bestemt ikke hørt, at der er en urafstemning på vej; og jeg har da visse kontakter i foreningen. Vedtægternes § 5, stk. 1. fastslår at: "Delegeretforsamlingen er PROSAs øverste myndighed." Det er muligt at sende forslag, der har været behandlet på en delegeretforsamling til urafstemning jævnfør vedtægternes § 9 og § 29 (se vedtægterne på hjemmesiden). Jeg kan jo ikke spå om, hvilke forslag, der kan tænkes stillet til kommende delegeretforsamlinger. Men jeg ved, at ingen har benyttet reglerne om urafstemning i de sidste mange år! Mon ikke der var blevet stillet forslag herom, hvis der var nogen, der havde følt trang

til det? Jeg betragter Jespers spådom som politisk kandestøberi.

Sammenblander fakta

Omkring a-kassen sammenblander Jesper fakta fra forskellige tidsperioder – og ignorerer de beslutninger om a-kassen, han selv har været med til at træffe i hovedbestyrelsen. I sommeren 2004 havde PROSAs a-kasse 1.400 medlemmer, der var berørt af ledighed, et tal der heldigvis har været faldende frem til årsskiftet 2006/07. Antallet af arbejdsløse har i 2007 ligget meget stabilt på de omkring 350 arbejdsløse medlemmer, som Jesper nævner. Men citatet om, at vi har høje udgifter i a-kassen, er baseret på tal fra år 2005 og 2006 – hvor ledigheden altså var betydeligt højere. Hovedbestyrelsen har besluttet at satse på at forøge kvaliteten af a-kassens arbejde, både i forhold til medlemmerne og ved at sikre, at statens meget komplicerede regler bliver overholdt. Og samtidigt at investere i digitalisering af a-kassen, både den interne administration og øget selvbetjening for medlemmerne. Formålet med dette er at sænke udgifter og samtidigt øge den oplevede service til medlemmerne. Investeringer koster selvfølgelig penge på kort sigt; men vi kan se, at det giver pote! Omkring næstformandsposten lægger Jesper ord og tanker i munden på Jan Irgens. Det havde nok været mere fair (men måske ikke så sjovt) at lave et interview med ham selv. Der er i øvrigt nu mindst en kandidat til næstformandsposten, så der er altså folk i PROSA med mod og mandshjerte!

Afsender:

KLS PortoService ApS
Hjulmagervej 13
9490 Pandrup

Ændringer vedr. abonnement
ring venligst 33364141